HAFTALIK KÜLTÜR-FİZİK DERGİSİ 24 MAYIS 1996 CUMA SAYI:3 FİYATI: 45.000.TL. (kdv dahil,

ÖKÜZ

NE OLUR BANA HAKİKATİ SÖYLEYİN DOKTOR BEY ÖLECEK MİYİM

"Allez venez Milord" *

(*) "Haydi lordum, yanıma geliniz"

Tuncer Erdem

"BANA SAĞCILAR SUÇ İŞLİYOR DEDİRTEMEZSİNİZ"
Süleyman Demirel
(Aralık 1978)
Fanatik bir sağcı Demirel'e suikast girişiminde bulundu.
(Mayıs 1996)

PARÇALA BEHÇET

" Ben hayatta ne pavyon bilirim, ne gazino bilirim. Gitmem öyle yerlere."

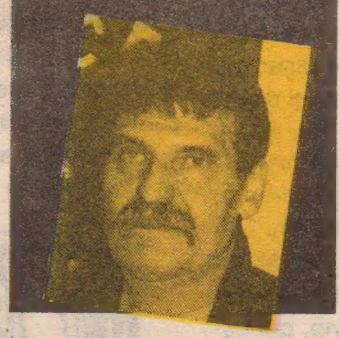

bizi bilirsin avuçla su içmeyi marifet biliriz, yenilmeyi bir de kendi sahamızda..
Yılmaz Erdoğan

AHLAKÇI NİYAZİ Kemal Gökhan

" Sahici ustalar bir yerlerde bilgeliklerini gürültüsüzce sunarken; kendi tarihini, kendi serüvenini yaşamaya kararlı çıraklar da, bu ustalardan alacaklarını alırlar zaten, asıl ustalar böyle akran olurlar kendinden sonrakilerle. "

muratan mungan

Hindistan cevizi gibi, bu esmer kabuğun içinde,
DUYGU, BEMBEYAZ BİR SÜTTÜ... Y.Z.ORTAÇ

ZAFER TEMOÇİN

Akşamsefası

....Musa Kart

BEHLÜL ÇIKMAZI
ADRESİM BENİM

Yıldırım çarpmış bir söğüt ağacının
Yatık gövdesinde oturuyor
Tam bir çilingir sofrası...
Derken güneşin gözlüklerini takıyor ozan
Cemal'ın **Papirüs**'lerini saçıyor etrafa
Mısır'da işinin başında sanki
Sözcüklerden derlenmiş kölelere
Kendi ehramını kurduruyor
Yaptığından pişman mı, pişman bir firavun
Piramidin içinden çıkamıyor

Mayıs '96/Datça

CAN YÜCEL

ORHAN PAMUK

bahar öğleden sonra

Bahar öğleden sonralarını sevmiyorum. Şehrin duruşunu, güneşin vuruşunu, kalabalıkları, vitrinleri, sıcağı. Sıcaktan ve aydınlıktan kaçmak istiyorum. Taş ve beton apartmanların bazılarının yüksek kapılarından dışarı bir serinlik sızıyor. Apartmanların içi dışarıdan daha serin ve tabii loş. Kış, soğuk ve karanlık içerde bir yerde kalmış.

O apartmanlardan birine girsem, gerisin geriye kışa geri dönsem. Cebimde bir de anahtar olsa, tanıdık bir kapıyı açsam ve serin ve yarı karanlık bir dairenin kokusunu tanıyıp, güneşten ve sıkıcı kalabalıktan kurtulmanın sevinciyle arka odaya gitsem.

Arka odada bir yatak, bir komodin, üzerinde karıştırılacak gazeteler, kitaplar, sevdiğim dergiler, bir de televizyon var. Yatağın üzerine elbiselerimle kendimi atsam ve kendi sefil hayatım, mutsuzluğum, zavallılığımla başbaşa kaldığım için memnun olsam. En büyük mutluluk insanın kendi pisliği ve sefaletiyle başbaşa kalması. Kimseye gözükmemek de en büyük mutluluk.

Peki, bir de şöyle bir kız olsun isterdim: Anne gibi şefkatli ve yumuşak ve bir iş kadını gibi de akıllı. Benim ne yapmam gerektiğini çok iyi bildiği gibi, ona güveniyorum da.

"Nedir derdin?" diye sorsa.

"İşte biliyorsun," desem. "Bu bahar öğleden sonraları..."

"Canın sıkılıyor..."

"Can sıkıntısından öte. Yok olmak istiyorum. Yaşasam ya da yaşamasam fark etmez. Dünya yok olsa da öyle. Hatta bir an önce yok olsa daha iyi olur. Ben bu serin odada birkaç yıl kalabilirim, kalayım. Sigara içebilirim. Yıllarca sigara içebilirim, başka birşey yapmadan."

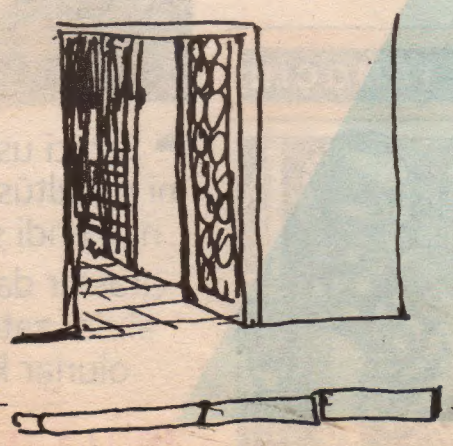

Sonra ama içimdeki o sesi duymaz oldum. En kötü an oydu. Kalabalık sokaklarda tek başıma kaldım.

Başkalarına da oluyor mu, bilmiyorum, bahar öğleden sonraları bazan dünya sanki daha da ağırlaşıyor. Herşey beton kesiliyor ve beton gibi anlamsızlaşıyor ve ben pis pis terlerken insanların her zamanki hayatlarına devam edebilmelerine şaşıyorum.

Vitrinlere bakıyorlar, yayıla yayıla yürüyorlar, otobüsün penceresinden beni seyrediyorlar. Otobüs de yüzüme egzosunu püskürtüyor. O da sıcak. Koşturuyorum.

Bir pasaja girdim. İçerisinin serinliği ve loşluğu beni rahatlattı. Buradakiler sanki daha zararsız, daha anlaşılabilir insanlar. Gene de ama, yanlış birşey yapmalarından korkuyorum. Sinemaya yürürken dükkanlara bakıyorum.

Eskiden sosisli sandöviçlerin içine, yani sosisin içine köpek eti koyarlardı. Şimdi var mı bilmiyorum.

Gazeteler, ayaklarını yıkadıklar kovalarda gazoz yaparken yakalanan adamların haberlerini yayımlarlardı. Gazoz aslında şeker ve suyla yapılır.

Buralarda yaşıyorlar, birbirlerini görüyorlar, seviyorlar, sonra saçları kötü bir sarıya boyanmış bu kızlarla evleniyorlar.

Ceplerimizde nemden hamurlaşmış kağıt paralar.

Şöyle bir Amerikan filmi bana çok iyi gelirdi şimdi: Kızla oğlan sürekli kaçıyorlar, başka bir ülkeye gideceklerler. Birbirlerini çok sevdikleri gibi sürekli kavga da ediyorlar, ama bu kavgalar onları birbirlerine daha da bağlıyor. Ben sinemada çok önde oturuyorum. Film o kadar temiz ki kızın tenının gözenekleri görünüyor ve bu kızı ve filmi ve oradaki arabaları herşeyden daha gerçek yapıyor. Sonra bol bol adam öldürüyorlar ve ben de oradayım.

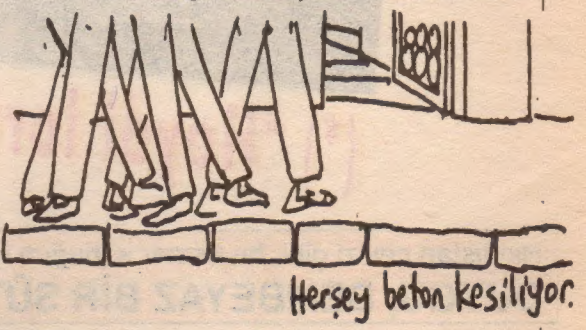

Desen: **Orhan Pamuk**

Akşamsefası

SERMAYE HAPİSÂNEYE GİRMEZ

Ümraniye Cezaevi'nde tutuklu bulunan yakınına Karl Marx'ın 'Kapital' adlı yapıtını götürmek isteyen bir yurttaşa "Kitabın 1938 yılında Bakanlar Kurulu Kararı'yla yasaklandığı" **gerekçesiyle izin verilmediği bildirildi.**

Yayımcı dostumuz Erdost "Kapital'in 12 Mart ve 12 Eylül karanlıklarında yasaklanan kitaplar arasında bile bulunmadığını, elinde kitabı aklayan beraat kararları olduğunu açıklıyor, ki yerden göğe haklı.

Malûm-u âliniz, 'Kapital', 'sermaye' demek Türkçede. İki anlama çekiliyor. Biri, bildiğimiz 'servet', emek hakkının sömürüsüyle elde edilmiş varlık. Öbürüyse genelevlerde çalıştırılan kadınlar. Bu ikili anlamın Türkçenin zekâsından gelen bir hikmeti olduğunu farz edenler de çıkabilir. Nitekim, emektar gazeteci, kadim dostumuz, tanıştırıldığı bir hanımın kendisine "Komünist gazeteci **Şinasi Nahit Berker** mi?" diye hitabı karşısında şöyle demişti: **"Ben de sizi uzaktan da olsa tanıyorum. Siz de Karl Marx'ın hakkında 'Sermaye' adlı kitabını yazdığı hanımsınız, değil mi?"**

Türkiye'de gerçi üstü ak, altı kara para kuşanmış bir sermaye elbette vardır. Bu sermayenin temsilcileri, bazı sermaye sahipleri arasına feleğin cilvesiyle hapse düşerler. İki-üç yıl yattıkları da olur, ama otelde kalırcasına rahat şartlarda, dışarlarda gezerek, falan... Sonra da Edes gibi, Civan gibi vaktinden önce salıverilirler ve soluğu yurtdışında alırlar. Bu durum amme vicdanını rahatsız etmektedir. Derhal bir Bakanlar Kurulu Kararı alınıp, 'Sermaye'nin her ne sebepten olursa olsun hapse sokulmayacağı karar altına alınmalıdır. Daha olmazsa, bir yasa çıkarılarak 'Sermaye'nin hapse giremeyeceği kurulu düzenimizin güzel hatırı için sağlam bir esasa bağlanmalıdır.

Bundan böyle cezaevlerimizde 'sermaye' denen nesne ve kişileri görmek istemiyoruz! İstemiyoruz efendim!

Çünkü, 1938 Bakanlar Kurulu Kararı zaman aşımına uğramış halde. Derhal yeni bir yaptırım getirilmeli! Sayın büyüklerimiz, allah aşkına, bu işi acele halledin, n'olur!..

Can Yücel

merhaba..

ÖKÜZ dergisi, elinizde tuttuğunuz bu nüshasıyla beraber tamı tamına üç haftalık oluyor.. (günler, sabahlayınca, daha çabuk geçiyor)

ÖKÜZ dergisi, leman dergisi dışında duyurusuz, tanıtımsız lang diye çıktı.. çoğu insan yeni bir mizah dergisi sandı, (sanmış).. gene de ilk sayımız 25-30 bin gibi, bu tür dergiler için pek de tahayyül edilemeyecek ve hatta küçük dil bile yutulacak bu rakamlara ulaştı işte.. ikinci ve üçüncü sayılarımız bu rakamları da katlayacak gibi görünüyor.. her gelecek sayı, kıvam ve kalite açısından bir önceki sayıyı fersah fersah geçecek.. geçmeli.. (buna mecburuz, elimiz mahkûm), aslında hem çok ciddi ve profesyonel, hem de okul panosu hazırlar gibi amatör ve şen şakrak bir ruh hâli'yle çalışıyoruz.. giriştiğimiz iş çok yorucu ve pek eşi benzeri de yok.. ve fakat sizler tarafından yoğun bir ilgiyle karşılanmak, tüm yorgunluğumuzu alıyor, unutturuyor..

ÖKÜZ dergisi de, tıpkı bazı mizah dergileri gibi edilgen okuyucu profiline asla tahammül edemiyor.. anlatan kadar anlayanın da, algılayanın da, gösteren kadar, gösterilenin de, görenin de, karşılıklı bir değer ifade ettiğini düşünüyor.. ÖKÜZ dergisi, her türlü okur üretimine, sahura kadar açık.. (cumartesi, pazar nöbetçi)

ÖKÜZ'de çalışmak ve ÖKÜZ okuru olmak arasında kıldan ince, kılıçtan keskin bir çizgi var.. ve bu çizgi, zamanla, ÖKÜZ'e okur olanların ÖKÜZ'de çalışmak gibi bir konuma gelmeleri biçiminde gelişebilecek..

çoğu kimse kroke halde olduğu için henüz pek farkedemiyor belki ama ÖKÜZ dergisi, kültür-sanat hayatımızda yeni bir beyaz sayfa (!)lar açıyor!. ve fakat biz sizin bacınız, biz sizin ablanız, biz sizin babanız, biz sizin amcanız değiliz.. (biz siz'in biz'iniz)

konuşacak çok şeyimiz var.. fakat dergi, bitmeyi bekliyor.. telaşımız, bir tenhalığa denk düşene kadar, telefon tellerine, faks aletine, mektup nesnesine ve tüm iletişim şeylerine eziyeti bir borç biliniz..

ilk merhaba yazımız gecikmiş ve savruk olarak böyle oldu, ne yapalım.. haftaya görüşmek üzere.. şikayetlerinizi bize, memnuniyetlerinizi dost ve düşmanlarınıza bildiriniz.. sepet sepet unutma, sakın bizi yumurtlayın..

met-üst

Bayrampaşa için sat-kurtul

AKIL almaz firarlar, adam öldürme ve yaralama olayları, ele geçen kesici, delici, ateşli silahlarla kamuoyunun gündeminden bir türlü düşmeyen Bayrampaşa Cezaevi'yle başedemeyen Adalet Bakanlığı, tarihi bir kararla satılığa çıkardı. İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı **Avni Bilgin**, en kısa sürede bedel tespitinin yapılacağını bildirdiği, 4 bin mahkumun barındığı, 1500 personelle 1200 askerin görev yaptığı 35 yıllık cezaevi için, **"Başedemedik, satıyoruz"** dedi. **Bilgin**, satış nedenini şöyle açıkladı: **"Cezaevi geniş bir alana yayılmış vaziyette. Kurulduğunda çevresinde tek bir bina yoktu. Şimdi kentin tam içinde kaldı. Yoldan gelip geçen içeri silah, uyuşturucu gibi herşeyi atıyor. Koca alanın çevresini gece gündüz jandarmayla saramayız. Çevredeki binaları istimlak etmeye kalksak buna Türkiye'nin bütçesi yetmez. Kısacası bu cezaevinin güvenliğini tam anlamıyla sağlayamıyoruz."** Bilgin, 50 dönümlük bu alanın, alan kişilerce ne şekilde değerlendirilebileceği şeklindeki soruyu, **"Kocaman bir mahalle büyüklüğünde. Bir hastane kurulabilir, üniversite kurulabilir. Hatta bu alana talip olan kişi kent dışında modern bir cezaevi inşa ettiği takdirde takas yoluna gidilebilir"** diye yanıtladı.

Ali DAĞLAR - Şakir ŞAD / İSTANBUL

Bayrampaşa'yı sat-kurtul! Eee tabii, yolda görülen şüpheli (!) silah çekilip vurulursa cezaevine ne gerek kalır.. Nasılsa, "yap-işlet-devret", "kap-rüşvet-gebert", "vur-kurtul" hukuku işliyor bu ülkede...

Madımak Oteli açılıyor

Sivas - Aralarında Aziz Nesin'in de bulunduğu çok sayıda ozan ve sanatçıyı misafir ettiği sırada 2 Temmuz 1993'te 37 kişinin diri diri yakıldığı Sivas'taki Madımak Oteli, haziranda yeniden hizmete açılacak. Madımak Oteli'nin yine aynı isimle hizmet vereceği belirtiliyor.Mal sahibi Murtaza Öğütçü, müze yapılmak kaydıyla oteli satabileceğini söyledi.(aa)

Madımak Oteli'nin mal sahibi, müze yapılmak kaydıyla oteli satabileceğini söylemiş...

Peki; Kültür Bakanı Agah Oktay Güner, Madımak Oteli'nde hangi müze açılırsa katkıda bulunur acaba?.

İşte seçenekler:

* 2 Temmuz, İbret Mibret Müzesi
* Sivas Belediyesi İtfaiye Müzesi...
* Cumhuriyet Dönemi, Kışkırtma ve Kışkırma Eserleri Müzesi...

Doğu'dan toprak satalım

MANİSA - Yeni Demokrasi Hareketi eski Genel Başkanı **Cem Boyner**, Türkiye'nin dış borçlarının ödenmesi için Güneydoğu'da arazi satılmasını önererek, **"Topraklarımızı götürecek halleri yok ya"** dedi. Manisa Celal Bayar Üniversitesi İşletme Kulübü üyeleri ve İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'ndeki 400 öğrenciye konferans veren **Boyner**, Güneydoğu'da yabancı sermayaye satılacak arazilerden 150 milyar dolar gelir sağlanabileceğini öne sürdü. **Boyner, "Böylece Türkiye dış borçlarını öder, düzlüğe çıkar"** dedi.

Mehmed Halkı ÖZBAYIR

Yeni Dünya Düzeni ayağıyla, Kapitalizmi (O kaşarlanmış kevaşeyi) allayıp pullayıp yeni bir umutmuş gibi, tekrardan bize kakalamaya çalışan Cem Boyner, "Doğu'dan toprak satıp, dış borçlarımızı ödeyelim" demiş...

Ohhooo!... Ayakta uyuyorsun be Cem!..

Biz hanidir Doğu'dan toprak satar dururuz da bi türlü dış borçlarımızı kapatamayız, bilmez misin?..

Shell tesisleri'nden mobil'e, İncirlik üssünden Çekiç Güç'e kadar kimlere ne topraklar verdik, olmadı işte..

Akşamsefası

gece deste

yirmialtı mart doksan pazartesi
karaca tiyatro'da vedat günyol'a saygı gecesi
koruma polisim İsmail'le gidiyoruz saatinden erken
ismail gölgem gibi eli tetikte
çişim gelse onunki de gelmek zorunda
karaca tiyatro benim için bir başka macera
grup oyuncuları ilk prömiyer ve civciv
ve çok ciddi komik adam muammer karaca
ilk öyküm yayınlanmış yeni ufuklar'da
arkası gelmiş ikinci üçüncü öykü
yazar sayılıyorum civciv'in haberi var
kimsenin haberi yok
ilk kez profesyonel oyuncuyum
civciv'in haberi var annemin haberi yok
gereksizce erken geldik bu kez karaca tiyatro'ya
koruma polisimle ondokuz yıl sonra
kimsenin haberi yok
tiyatronun altına bir mahzen bar açılmış
viski içiyorum orada
koruma polisi ismail coca-cola
atilla birkiye geliyor tiyatroya çıkıyoruz
hayret vedat günyol kravatlı
hiç kravatlı görmediğim için vedat bey'i
özellikle boyunbağı takmıyorum bugün hıyar gibi
sıkılarak belirtiyorum vedat bey'e durumu
o da üzgün
hiç takmam kız kardeşim ısrar etti taktım bugün diyor
karaca tiyatro'yu dolaşıyorum deli gibi
salon eski salon kulis değişmiş biraz
sofitadaki sigara içilmez odalarımız yok
belediye kafasına göre onarmış işte
zeliha'yla ilk karşılaştığımız kapının yerinde
bir maun kapı
zeliha oğul'a hamile
fakir civciv'e aşık
bu kapı o kapı işte
mengü ertel'i görüyorum
müfettiş'in afişini anımsıyorum
izleyenler arasında naim tirali
necdet zemizoğlu tanıştıramadan öldü bizi
ondan söz ederek tanışıyoruz tirali'yle
civciv öldü
muammer karaca öldü
kimse ölmüyor aslında
demirtaş ceyhun konuşuyor
yazarlar sendikası'nın haftalık raporunu okur gibi
orhan duru sorular soruyor vedat günyol'a
günyol yanıtlıyor yarın ölsem gam yemem gülüşüyle
sıra bana geliyor
çıkıp anlatıyorum
nedim gürsel selim ileri engin ardıç
onbeş yaşımızda yazarlığımızı ilan edip
vedat günyol'dan bir bir icazet alışımızı
ünye'de bana akordeon dersi veren
berber yusuf'un oğlu kör olgun ağbi
olgunca izleyenler arasında

kör gözüyle hukuk fakültesini bitirmiş
akordeonda la paloma çalar gibi
gerektiğinden fazla boyut kazanıyor
bu yirmialtı mart gecesi
ömrümün sonuna mı geldim nedir
bu kadar rastlantı bir araya gelmez ki
bu bir cemaat midir
mehmet başaran konuşuyor
uzakta bir köyün yaşlı ermiş şair sesi
afşar timuçin alıyor sözü gayet feylesof
candan sabuncu her nedense sunucu
iki de bir kopanyor filmi
o sahneye çıkınca bir tiyatrodayız
duygusu yayılıyor ortalığa
deniz türkali yunanistan'da
bir feminist toplantısına katıldığı için
bulunamıyor aramızda
bu da nedense belirtiliyor orda
demir özlü'nün duygu yüklü uzun mesajı geliyor
yurt dışından
mesajdan hemen anlaşılıyor
epeydir buralardan uzakta kaldığı
giderek artıyor koruma polisi ismail'in edebiyat bilgisi
selim ileri niye yok bu akşam burda
vedat günyol güleryüzlü ciddiliğiyle manitu gibi ortada
edebiyatımızın cumhurbaşkanı vedat günyol
bin yaşa.

FERHAN ŞENSOY

Biz toplum olarak sevgiden öte sevi sözcüklerinin önemini kavrayabilecek miyiz?

İçtenlikle belirteyim ki, benim hiç umudum yok. Sevgiden öte sevi sözcüklerini hayatımıza sokamadık bir türlü. Ne acı...

Yapılan bir araştırmaya göre, sevgiden öte sevi sözcüklerinin önemini kavrama sıralamasında dünya 172.'siyiz. Bir de HABİTAT'a bel bağlıyoruz. Kusura bakmayın, ama gülerler adama.

Bu arada sık karşılaştığım bir eleştiriye de cevap vermek isterim. Aslında eleştiri değil, neredeyse suçlama. Üslubum tutarlılıktan ve ciddiyetten uzakmış da, acaba yerimi mi şaşırmışım da... Hem o kadar araştırma sonucunu nasıl buluyormuşum, hangi araştırmayı kim yapmış... Araştırmalara ulaşmak da bir araştırmacılık ruhu ister. Dünyada duvarlar yıkıldı ama bizler, kütüphane kapılarında hayali duvarlar yaratmayı sürdürüyoruz. Sanki aşamadığımız duvarlar var, içeriye giremiyoruz, araştıramıyoruz... Kütüphaneye gidenlerimizin bir bölümü de güzel kütüphane memurelerinin hatırına oraya gidiyor ya, neyse...

Bakın, bir sorunumuz da **"neyse..."** deyip geçmek. Ben bu kez **"neyse"** demeyeyim de, konuyla ilgili bir anımı nakledeyim: Amerika'daki televizyon sistemi ilginç. Eğer evinizde kablolu kutusu varsa, telefon ediyorsunuz, bazı kanalların yayınını bir saatliğine, iki saatliğine bağlatabiliyorsunuz. Sanırım tahmin ettiniz, bu sistem daha çok porno yayınlar için kullanılıyor. Lafı uzatmayayım, yıllar önce Amerika'dayız. Bir akşam Türk arkadaşlarımızla oturuyoruz. Birisi **"Hadi, porno bağlatalım"** dedi. Bir tek ben gönülsüz kaldım, diğer arkadaşların hepsi çok heveslendi. Sesimi çıkarmadım tabii ki. Arkadaşlarımızdan biri arka odadan telefon etti, salona dönüp **"Tamam, yeni film dokuzda başlıyormuş"** demesine kalmadı ki, diğer bir arkada yerinden fırladı: **"Onu bırak da oğlum, telefona çıkan karı mıydı lan?"** Surat ifadesi gayet ciddi, eliyle de çirkin bir hareket yapıyor... Nasıl bir şehvetse, nasıl bir hayalgücüyse artık...

Konuyu dağıttık sanmayın. Biz toplum olarak porno film bağlatmak için telefon ettiğimizde telefona çıkanın cinsiyetini merak ediyoruz, kütüphane çalışanlarının cinsel cazibesi yoksa kitaplarla ilişki kurmuyoruz, araştırmacı insanlara iftira atıyoruz ve ondan sonra da soruyoruz: Sevgiden öte sevi sözcüklerinin önemini kavramada niçin dünya 172.'siyiz? Çocuk duyarlılığı başka şey, ilkokulda böyle sorulara ne güzel cevap verirdik: Sen sorasın diye...

Şimdi, sevgiden öte sevi sözcüklerini cinsellikten soyutlanmış bir çerçevede ele aldığımı zannedenler çıkacaktır. Hiç de öyle değil. Daha düne kadar baskı rejimiyle yönetilen ve ekonomisi de bizden hallice olmayan Portekiz'de bir bilimadamı, Prof Figueres, on evli çifte cinsel isteği artıran bir ilaç veriyor. On çifte de sevgiden öte sevi sözcükleriyle dokunmuş bir şiir. Yalnız, şiirin, dönem koşulları içinde yeni bir soluk, özgün bir çalışma düzlemine yerleştirilmesi gerektiğini ayrıca belirtmek gerek. Bir ay sonra yirmi çiftle ayrı ayrı görüşüyor Prof Figueres. Sonuç: Sevgiden öte sevi sözcükleriyle dokunmuş şiir, ilaçtan çok daha etkili çıkıyor, cinsel yaşama yepyeni renkler katıyor.

Burada **"renk"** kavramının altını çizmek isterim. Niçin siyah-beyaz filmlere takılıp kaldığımızı şimdi daha iyi anlıyorsunuz sanırım. Ne renklerin cümbüşünü yakalamayı öğrenebildik, ne de siyahla beyaz arasında gri tonlar bulunduğunu.

Bizde bir âdet vardır; festival programı olsun, kutlama programı olsun, toplu sünnet programı olsun, program yazmayı pek severiz. Konuşmacıların adı yazılır, şarkıcı-türkücülerin adı yazılır, halk oyunları denir, giderek azalmakla birlikte **"Karagöz ve kukla gösterisi"** denir, en sona da eklenir: Sürprizler... Her seferinde bir umut gidersiniz, sürprizler bölümünde sevgiden öte sevi sözcükleriyle karşılaşacağınızı umarsınız. Bir düşünüz vardır; üç-beş sözcükle yepyeni bir iklime girileceğini düşlersiniz, güzel insanların güzelleşen yüzlerini çizmeye çalışırsınız, yürek atışlarınızın yumuşacık fırçasıyla. Konuşmacıları alkışlar, şarkılara eşlik eder, halk oyunlarıyla coşarsınız. Öyle ya, programa göre az sonra sürprizler bölümü başlayacaktır ve sevgiden öte... Oysa, yalnızca acı sürprizlerle karşılaşırsınız. Acı sürprizler, ne acı...

Her yazı gelip gelip acıya dayanıyor, biz de her yazıyı bir fıkrayla tadlandırmaya çalışıyoruz. İyisi mi yine bir fıkrayla bitirelim:

Küçük Ercan'ın babası ve bir arkadaşı, yüksek bir tepeden aşağıdaki ovayı seyrediyorlarmış. Küçük Ercan'ın babası, eliyle ovayı göstermiş:

– Burası çok verimli bir ovadır, bire elli verir.

– Aman birader, yandık desene. Daha geçenlerde kaynanamı buraya gömmüştük...

Güzellikleri yeşerten, bire elli veren sevgiden öte sevi sözcüğü ovalarını keşfetmek için daha ne bekliyoruz.

Sosyolok ECEVİT

Akşamsefası

LEB-İ DERYA SAYIN

SERE SERPE

Saygılamalar

Hukuk,kantin,aşk ve tartışma -Yeni edebiyat,tiyatro,İngiliz filolojisi- Şölen sanat-Edebiyat dergisi Akşit Göktürk, Ergin Günçe, Kamran Şipal, Gürol Sözen, Metin Sözen.

Edebiyat metinleri ,şiir okuma meraklıları -orado ben de varım ."Güneş-Martı-Adam ve parmaklar" Şölen dergisinde "Toglio" öyküm. Aşk ve Mitoloji - Gürkol Aylan "Galeri" sanat dergisini çıkarıyor. Tanju Cılızoğlu 13 dergisinin başında Ergin Sander, Anıl Meriçelli-Ülkü Tamer, Yılmaz Pütün - (Yılmaz Güney)

Cemal Hoşgör "DURUM" dergisini yönetiyor. Seçilmiş Hikayeler Pazar Postası ikinci yeniye yürüyor, Muzaffer Erdost'la. Varlık kendi çizgisinde.

Benim öykülerimi yayınlamıyor, Pazar Postası ve Varlık. Çetin Göçmen'in "Öyküm Yeditepede" yayınlanıyor. "Epikinin domuz ağılı" halâ çok seviyorum. Arnavutköydeki evde iki sandık içinde duruyorlardı. Şimdi bir yerlerde galiba.

Edebiyat Fakütlesinde, bir edebiyat matinesinde son öykümü şiddetle okumuştum ve alkışlanmıştım. Hani Behçet hocanın "Atılır bozuk paralar gibi alkış", ne olursa olsun alkış ve kendimi beğeniyorum. Sonra Tahsin Yücel bir öyküsünü okuyor. Ve Matine sonu Gürkal Aylan. Kendisi Çakın Eray (Piyanis Şantör) ve ben Haydarpaşa 4H'tan arkadaşız. Beni O'Neill'in, Altın oyununda başrole davet ediyor. Kaptan Bantlet. Olacak iş değil. Kabul ediyorum. Atıf Kaptan rejisör. İlk provada bana bıçakla dişlerimi karıştırarak oynamamı öğütlüyor. Ve ikinci provaya gelmiyor. Ben Yale Drama okulunun bir kitabını elime geçirmişim ve Henry Zeiger'in "5 gün" oyununu ingilizceden Türkçeye çeviriyorum.

Bu oyunda Yale Drama okulunda okuyan Engin Cezzar, Mavi Sutayı oynamış. Bir Edebiyat matinesi hazırlıyoruz. Mollaferari Sokakta bir Özdemir Afas var küçük yeraltı matbaasında dünyanın en güzel bıyıklı, zarif, en kibar en yardımcı insanı. Ben Yeşilköydeki evi bırakıp Cağaloğlu'ndaki Balıkesir Talebe Yurduna atmışım kapağı. Çünkü babam beni hukuk'a yazdırırken şehirden uzakta, yani tehlikelerden uzakta örnek bir öğrenci hayatı düşlemişti. Yürümedi. Ben Hukuk'ta dersleri 15 gün sonra sevdim. 5 gün. Yurtta erkekler koğuşu herkes aşı. Hayri Duman şiir yazıyor hukuk öğrencisi.

"Saksıda çiçek
Ömrü saksıda geçecek
İstese köklerinden Macera
belki de incinecek"

Orhan Oruk, A.Remiz Orhan Asena'nın "Korku" oyununda oynamış. Ben 5 günü anlatırken gizli gizli gırgır geçiyorlar. Dekor yok. Bir merdiven dağ yerine geçiyor. Pasifist bir oyun. İki orda savaşıyor. Yaralı bir asker sarı esiri cephe gerisindeki esir kampına götürecektir. 5 günlük bir macera.

Sevgilim felsefe de okuyor. İlk aşk. Gizli aşk. Beyazıt Marmara Pastahanesi'nde sevgililer çay içip oturuyorlar, ders çalışıyorlar gibi görünüyorlar. Süleyman Turan'la sevgilisi hep orada iki beyaz çiçek gibi temiz ve güzel. Biz sevgilimle merdivende ve Beyazıt Kulesi merdivenlerinde gizlice korkarak öpüşüp sevişiyoruz.

(Haftaya yine **Kurtiz**'lenek de **Tuncel**'lenek)

Tuncel Kurtiz

Akşamsefası

Artizler Kavesi

"Parçala Behçet" BEHÇET NACAR

Gazeteci Erol Dernek Sokak'taki Atlas Apartmanı'nın bodrum katında, duvarlarında film afişlerinin, aksesuarların, Danyal Topatan'lı, Arap Celal'li fotoğrafların bulunduğu yazıhaneye girdiğimde sinemayla içiçe buldum Behçet Nacar'ı. Avantür filmlerin hızlı kavgacısı, kendi firmasını kurduktan sonra, film çekme ve işletmeciliğin dışında teknik malzeme kiralamasıyla da uğraşıyor. **"Firmanın 100 kilovata kadar ışıkları, minibüsü, 3-4 tane 35'lik kamerası var. Şaryoymuş, silahmış, polis elbisesiymiş, kostümmüş, yani film için gerekli olan aksesuarları kiraya veriyoruz."**

1934'te İstanbul, Sultanahmet'te doğmuş Behçet Nacar. **"Sultanahmet Erkek Sanat Enstitüsü'nü dökümcü olarak bitirdim. İstanbul'un çeşitli fabrikalarında dökümcü olarak çalıştıktan sonra şoförlüğe atıldım. 1964 senesinde de şoförlük yaparken, tesadüf sonucu figüran olarak sinemaya girdim. 10-15 filmde figüranlık yaptım. Sonra ufak ufak ilerleme kaydettim, kavgacı olarak. Bu arada kötü adam, yani jönün karşısında ikinci adam olarak oynamaya başladım. 1972'de de ilk başrol filmimi yaptım. İsmi Parçala Behçet'ti. Ondan sonra Behçet serileri devam etti."**

Parçala Behçet filmi dönemin hızlı avantür filmlerindendir. İsmi mahalle aralarında kavga eden çocukların, gençlerin sloganı olur uzunca bir süre. Film Anadolu'da da çok iyi iş yapar. **"Tabii bir iz bıraktı o film. Ne yapardı bizim jönlerimiz, bir tek yumruk atardı; baltayı alıp karşısındaki adamın kafasına vurmazdı, usturayla suratını kesmezdi, feci şekilde dövmezdi. Bu filmde biz bunların hepsini yaptık. Çok sert bir jöndüm o filmde. Onun büyük etkisi oldu ve Parçala diye isim yaptı."** Fakat nedense o film birçok insanın kafasında erotik film çağrışımı yaptı. Bu, isminden mi, yoksa seks furyasıyla aynı döneme denk gelmesinden mi kaynaklanıyordu?

"Avantür filmdi o, erotik filmle hiçbir alakası yok. Tabii o zaman bir kadının göğüslerinin gözükmesi büyük bir hadise, o filmde, farzet kadının göğsü gözüktüğü zaman millet ayağa kalktı. Bugün o film kupkuru bir film olur fakat avantür olarak çok hızlıydı. Ben erotik-seks filmlerinin hiçbirinde oynamadım. Benim yaptığım filmler bellidir. Benim bildiğim seks filmi, seks başlar seks biter. Yoksa bugün görüyoruz, bütün jön arkadaşlarımızın filmlerinde de sevişme sahneleri var. Benim yaptığım avantür filmlerin içinde de, normal olarak sevişme sahneleri var ama bu filmlerin hiçbiri erotik bir film değil. Hepsinin günahını bize mi yıktılar artık, bilemiyorum. Biz o dönemlerde bir Kadıhan çektik. Kene, Ölüm Savaşçısı, Hıdır gibi filmler çektik. Hıdır Antalya Film Festivali'ne katıldı. Benim o gün çektiğim filmlerin hepsi televizyonlarda oynadı. Seks filmi olsa oynamaz."

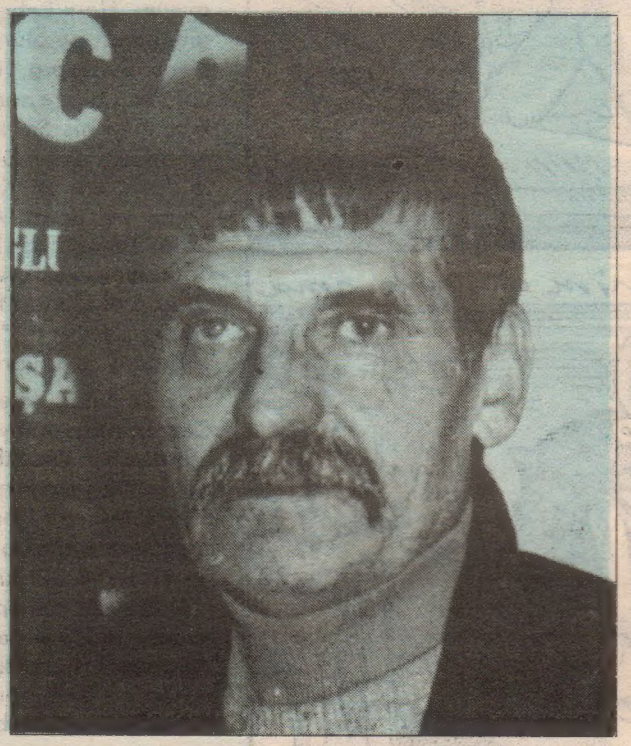

Bir oğlu ve iki torunu vardır. Son yıllarda torunu için filmler yapıyordur, Afacan serisi... Maliyetler çok yükselmiştir, yeni film yapmak çok zordur. Yeşilçam'da artık yeni oyuncu yetişmiyor, dahası teknik eleman yetişmiyordur. **"Esasında sinema filmleri durmaz. Televizyonlar desteklese, iyi para varsa gösterim hakkı olarak, bu piyasa olduğu gibi çalışacak, bütün arkadaşlar da ekmek yiyecek. Yeni oyuncu yetişmiyor zaten, bir de stüdyodaki arkadaşlar, laboratuarlar yok oluyor. Stüdyodaki, laboratuardaki arkadaşların hepsi 50-60 yaşında. Senkroncu, montajcı, ses mühendisi yetişmiyor. Stüdyolar kapanıyor. Bir Lale Stüdyosu kaldı, bir de Yaşam Film'in kurduğu bir stüdyo var, onlarda da yeni elemanlar yok. Yarın sinema tekrar iyi bir duruma geldiğinde, negatifi yıkatmak için eleman arayacağız."**

> **"Ben hayatta ne pavyon bilirim, ne gazino bilirim. Gitmem öyle yerlere."**

Peki Yeşilçam niye bu hale geldi? **"Amerikan filmleri mahvetti Türkiye'yi. Bütün pazarı elde aldı. Pazar olmayınca yeni nesil Türk filmini görmezse, Türk filmine nasıl alışacak? Alışamaz ki! Maliyetler de çok yüksek. Film çeken arkadaşlarımız yok değil. Şimdi onlara film gözüyle bakmıyor büyükler. 15 milyarlık film çekersen Türk filmi çekiliyor deniyor."**

Hızlı avantürlerin sert jönü, filmlerinde en çok araba parçalayan oyuncudur. Elinden geliyordur, eski arabaları alır, gösterişli bir araba şekline sokar. Dışı güzel, içi hurda... **"Canımızı ortaya koyarak bir şeyler yapmaya çalışıyorduk. Kobra diye bir film çektik. Yangın sahnelerinde, arabaların kenarlarına bali süreriz. Fünyeleri, barutları gömdük. Bombalar patlayacak ben de aralarından geçeceğim. Bir tanesi o kadar yakınımda patladı ki, ben ateşin arasında kaldım, ellerim falan yandı. Bir keresinde de yere patlayıcıları gömdük. Ben geçtikten sonra patlayacaktı, erken patladı. Göğsümde alev topunu hissettim, tutuştum. Sahilde çekiyoruz, ben bir sağa bir sola koşuyorum. Panikten denize atlamak aklıma gelmiyor. Cüneyt'le bir kavga sahnesindeyiz, Malkoçoğlu'nu çekiyoruz, orda hastanelik oldum. Zindancı'yı oynuyordum, arkaüstü düştüm. Samanların arasında bir taş varmış, ona çarptım. Gözümü açtım, hastanedeyim. 4-5 gün bir sarsıntı geçirdim."**

İlk başrolünden bu yana 40-50 filmi vardır Behçet Nacar'ın. Yıllardır Arap Celal'den, Kazım Kartal'a kadar birçok oyuncunun uğrak yeri olan Atlas Apartmanı'ndaki bürosunda arkadaşlarına, sinema öğrencilerine yardımcı olmaya çalışıyor. **"Okuldan talebeler gelir bana. Onlara lamba, kamera, malzeme veririm. Yardımcı olurum, onlar da yetişsin. Uğraşıyorlar, didiniyorlar, bir şeyler yapmaya çalışıyorlar. Seviniyorum."**

Eskiden 12 matinesini hiç kaçırmazken, aşağı yukarı 10 senedir sinemaya gitmiyordur. Her sabah 7'de gelir bürosuna, akşam 5 oldu mu kapatır, doğru eve gider. **"Ben hayatta ne pavyon bilirim, ne gazino bilirim. Gitmem öyle yerlere."**

Yeşilçam'dan kopmak zordur. Çektiği filmlerde birçok eski oyuncuya, eski arkadaşlarına rol vermeye, onlara yardımcı olmaya çalışır.

"Biz Yeşilçam sayesinde bugüne geldik, çok memnunum. Aksini söylersek nankörlük etmiş oluruz. İş varken iyi de olmayınca mı kötü?"

Söyleşimiz bitmiş, fotoğraf çekme faslındaydık, pencerede iki tinerci çocuk belirdi. Camı tıklatan tinerci çocuklar elleriyle sakal işareti yaparak **"Behçet Baba, hani bize..."** diyerek para istiyorlar. Behçet Nacar ikisine de para veriyor. Çocuklar **"Sağol, baba"** diyerek uzaklaşıyorlar.

Mesut Kara

şizoid yazılar

Gürcan TÜRECİ

anafikir: hayatta kayda değer hiçbir şey yoktur

iyifikir: yaşayarak bunun böyle olduğunu anlamak lazımdır.

Adam yatak odasında üstüne rahat birşeyler giyiyordu. karısı, mutfakla oturma odasındaki yemek masası arasında her gün yaşanan monoton gidiş gelişlerini sürdürüyordu, akşam yemeği zıkkımlanılsın deyu.

Erkek çocuk eline aldığı gazeteyi rulo haline getirmiş, televizyon izlemekte olan kız kardeşinin kafasına kafasına vuruyordu. Kız kardeşi rulo haline getirilmiş gazeteyle kafasına kafasına vurulmasından hoşlanmıyordu. Monoton gidiş gelişlerini sürdürmekte olan annesine giderek, erkek kardeşinin, rulo haline getirilmiş gazeteyle kafasına kafasına vurduğunu söyledi. Anne dehşet içinde kaldı... Kendini bu derece çaresiz hissedeceği bir olayla karşı karşıya kalmamıştı; kocasıyla başbaşa, hatta alt alta ve üst üste kalmak zorunda olduğu ilk geceyi saymazsa. Bir an Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'na başvuruda bulunup, oğlunun, rulo haline getirilmiş gazeteyle, kızının kafasına kafasına vurduğunu anlatmak istedi. Fakat bu konu uluslararası boyut kazanıp birden diplomatik trafiğin yoğunlaşmasına, komisyon incelemelerine ve hatta Hürriyet gazetesinin manşetine **"Dünyaya rezil olduk!.."** başlığı atmasına neden olabileceğinden vazgeçti ve yalnızca kocasına açmaya karar verdi.

Anne kocasına dedi ki **"Oğlun, rulo haline getirilmiş gazeteyle, kızının kafasına kafasına vuruyor..."** dedi. yemek masasına, zıkkımlanmaya genel hazırlığını tamamlamış olarak oturan adam oğluna döndü ve dedi ki **"Rulo haline getirilmiş gazeteyle kız kardeşinin kafasına kafasına vurma!"** dedi. Oğlu dedi ki **"Niye?"** diye sordu. Adam dedi ki **"Rulo haline getirilmiş gazeteyle kız kardeşinin kafasına kafasına vurursan kız kardeşin salak olur."** dedi. Oğlu dedi ki **"Kız kardeşim sürekli televizyon izleyerek salaklaşmasın diye rulo haline getirdiğim gazeteyle kafasına kafasına vuruyorum."** dedi. Adam dedi ki **"Salak salak konuşmayın, masaya oturun!"** şeklinde buyurdu.

Oturuldu. Yemekler yendi. Televizyon izlendi. Çocuklar yattı. Adam ve karısı biraz boş muhabbetten sonra yattı.

Gecenin sabaha doğru uygun adım yollandığı saatlerde, rulo haline getirilmiş başka bir şeyle, başka birşeyin gözüne gözüne vuruluyordu.

Kadın bir an Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'na başvuruda bulunmayı düşündü... Ama ne diyecekti ki.. **"İnsan insanı s.ker mi?"** diyecekti..? He?..

Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'nu bile salak balak baktıracak ne sorular vardır.

Akşamsefası

BEŞYOL KUŞÇUSU

ATİLLA ATALAY

DÜŞ KOVALAYANI

Kara Faik, tanıdığı başka kuşları düşünüyordu... Yoktu ööle bişey. O'nun hayatında birinci dereceden bir kuş asla olmamıştı. Köyde, annesigilin, kurusun diye balkona astığı sucukları kaçıran harami kargalar, evin az ilerisindeki üç top ağaca gelip giden sığırcık sürüleri... Bunlar işte... Bir keresinde de kırlangıçlar. Ahırın düz duvarına yuva yaparken seyretmişti onları. Ama, isim taktığı, eliyle yem verdiği bir kuşu olmamıştı hiç...

İlk papağanı askerde görmüştü. İzmir'de, çarşı izninde, bir fotoğrafçının önünde. Rengarenk ve büyüktü. Bölükten üç asker öölece durup baktılar. Adıyamanlı, kuşa doğru eğilip, **"Yakup, Yakup"** dedi... **"Konuşur bunlar, isimleri Yakup olur."** Adıyamanlı on kez felan **"Yakup"** dedi, kuş konuşmadı... Sonraları, tek başına çarşı iznine çıktığı bir gün, Faik papağana yine gitmişti. Kimsenin görmediğinden emin olduğu sırada, kuşa yaklaşıp sadece bir kez **"Yakup"** demişti... Eğer kuş cevap verseydi, onunla resim çektirip memleketine yollayacaktı...

Sonra Mahir... İstanbul'da... Mahir, konuşan kuş felan değil, düpedüz insandı. Ama, kuş gibi ötüyor, hatta makara çekiyordu. Kara Faik, O'nu İstiklal Caddesi'nin ortasında, adam kılığında, cıvıl cıvıl öterken görünce çok şaşırmıştı. Uzun süre karşısında dikildikten sonra, Mahir, ağzından, dişlerinin arasından, düdük gibi bir şey çıkarıp **"yüzbin lira hemşo"** dedi. **"Ben sana beş dakkada ötmeyi de öğretirim."** Ardından, hem ötüp,hem yürümeye başladı. Arada Faik'le konuşuyordu. **"Alıcıysan gel benimle, burda duramam şimdi, zabıta geliyo."** Kara Faik, kuş avazlı adamın büyüsüne kapılmış peşinden koşuyor; sonraları onlarcasına katılacağı zabıta kovalamacalarının ilkini yaşarken kendisini sazlıklardan havalanan tedirgin bir üveyik gibi hissediyordu. Beyoğlu'nun bilinmez sokaklarına daldılar. Mahir'le Kara Faik önde zabıta arkada koşuştular. Mahir, kuş dilinde zabıtaya sövdü, zabıta **"Sensin, sensin o dediğinden"** diye bağırıp söyleneni anlamış gibi dellendi... Sonunda kuş avazlı adam, şişman zabıtayı Tophane'nin merdivenli sokaklarında ordan yokuşlara sürüp, şişirerek ekti.

Mahir, nefesnefese yıkıldığı merdiven başında, her soluk verdiğinde, ağzındaki düdükten süzülen havayla tuhaf sesler çıkarırken, gözucuyla yanındaki kara kuru adama bakıyordu. Faik'in hikayesini hemen çözmüştü... Durduk yere peşine takılıp koşan bu herife kanı ısındı. Belliydi işte, yakalıycak bir vapuru, yetişicek bir treni, işi gücü yoktu. Ya dün ya bugün düşmüştü buralara. **"Memleket nere hemşo"** cümlesiyle başlattığı konuşma, Kara Faik'in bildik hikayesiyle sürdü. O günün akşamı Mahir, Faik'i hemşehrilerinin kaldığı bekar odalarına götürdü. Tarlabaşı'nda; Sivaslılar, Vanlılar, Artvinliler, Doğubeyazıt'tan gelenler... Siboplu çakmakçılar, midye dolmacılar, inşaat ameleleri, tablacılar, mantara, balona tüfek attıranlar... Faik'e idareten döşek bulundu. Çay demlendi, domates ekmek yendi, ölügözü sarı bir ışığın altında muhabbetlerin en koyusu döndü. Biri bağlama çaldı, birbaşkası uzunhava okudu, ısrar üzerine Mahir bülbül ötüşlü kanarya gibi makara çekti.

Hemşehriler, Kara Faik'e **"Hemen tablalı işe girme"** dediler... **"Yol, iz bilmezsin, elinde tablayla kaçamazsın, zabıta tutar ziyan edersin..."** Faik, önden vergi iade zarfı satıp sokaklara ısındı... Sonra, kışa doğru, ayakkabıların altına soğuk almasın diye konulan keçe parçalarını **"Ayaklara soba"** naralarıyla sattı. takla atan pilli arabalar (Kara Şimşek), tesbih ipi, şöför terletmeyen koltuk minderi, bayraklı plaka çıkartması, bi yüzü süngerli cam silme lastiği işlerine girdi... Trenlerde, iki fonksiyonu eksik çok fonksiyonlu çakı sattı. (Tribüşonuyla yıldız tornavidası eksik olan bu çakılardan epey alan olmuştu.)

Zaman, işporta işi telmaşa bir saatten hızla akıp geçti. Kara Faik, üç beş para bulunca daha az kişinin yattığı bir odadan döşek tuttu. Yirmibir tane Cumhuriyet Altını biriktirdi, marangoza seyyar pilav arabası ısmarlayıp, kapora verdi. O günlere denk düşen kurban bayramında, yıllar sonra, kendisine ilk arka çıkan adamın, Mahir Abi'sinin elini öpmeye gidecekti. İki fonksiyonu eksik çok fonksiyonlu çakılardan birini, hediyelik yaldızlı kağıda sarıp cebine koydu...

"Asmış kendini" dediler. Son zamanlarında keyifsizmiş zaten... Bir iki **"cik"** dediği oluyormuş ama, hiç ööle makara felan çekmiyomuş. Cumartesiymiş, savcı gelinceye kadar dokunmamışlar, altı yedi saat öölece kalmış ipte.. **"Bööle yaşamaktansa"** demiş... **"Maddi durumumuz hep kısıt"** demiş. İkinci köprünün arka ayağının ordaki bayırlara ev yapmak istermişmiş. Cebinden kazınmamış **"kazı kazan"** çıkmış, cesaret edip kazıyamamışlar. İlkten kimseler ağlamamış... Şaşkınlıktanmış... Ama sonra...

Mahir'in ölümü Kara Faik'e fena vurdu... Dönüşünde, pek sık duyduğu **"Simit satsan geçinirsin"** lafının, felekle arası iyi kavatlar tarafından uydurulduğunu düşündü... Mahir'in köydeki ailesine gönderilen paraya, üç altın kattığı için, pilav arabasını sonbahara doğru usulca iteledi. Marangozdaki kaporanın üstüne bi bardak su içti. O gece, yorganların altında görünmeyen bir kuyuya atladı... Rüyasında hiç bir şey görmedi.

Pilav arabası gelinceye kadar, yine parça seyyarlığa devam edecekti Faik. Yol kavşaklarında, yavaşlayan trafikte, arabalara lokma takımları, çeşit çeşit tornavidalarla dolu alet çantaları sattı bir süre. Sonra, seyyar satıcılara mal veren **"Çilli"** adındaki toptancı, piyasaya kuş sürmeye başladı... Kuşları nerden buldu, nasıl tuttu, bilen yoktu. **"Firari bunlar"** deniliyordu. **"Afrika'dan mal getiren şilepten mi kaçmışlar, bunları taşıyan tren mi devrilmiş"...** Rivayet muhtelifti. Kısa zamanda, İstanbul'un tüm kavşakları **"komple iki milyona"** papağan kafesi sallayan seyyarlarla doldu.

Kara Faik, sekiz gündür **"satlık kuşuyla"** Beşyol Kavşağına mevzilenmişti. Durup, tanıdığı başka kuşları düşünüyor, içini tarifsiz kederler kaplıyordu. Kuş da, O da konuşmuyorlar, gelip geçen arabalara bakarak çekirdek yiyorlardı. Dün, ilk kez kuşu eline almıştı Faik. **"Arabaların kaldırdığı tozdan grileşti, rengi soldu hayvanın"** diye düşünüp musluğun altında yıkamıştı. Sonra da **"sersemledi hayvan, ya üşüyüp ölürse"** korkusuna kapılarak koynunda berbere götürmüş, 20000 liraya kuşa sıcak fön çektirmişti. Berber **"Yakup lan, Yakup"** diyerek kuşu makinayla kuruturken, Faik kuş için dua etmiş, çıkarken de berbere **"Bunun ismi Yakup değil, Mahir."** demeyi ihmal etmemişti.

Kara Faik, çalan kornayla ayılıp, kırmızı ışıkta bekleyen arabayı gördü. Sürücü **"en son kaça veriyosun hayvanı"** diye bağırdı... Faik, hiç düşünmeden **"Satlık diil hocam"** dedi. **"Şahsi kuşum, hava alsın diye çıkardım... İsmi Mahir'dir..."** Sarı yanar yanmaz araba kayboldu. Faik, nasıl olduğunu anlayamadan, durduk yere nüfusuna geçirdiği bu **"fonksiyonsuz"** kuşa bakarak, **"Azat buzat beni cennet kapısında gözet"** tekerlemesini hatırlamaya çalışıyordu... Kuş, kafasını kaldırıp, **"Yakup, lan Yakup"** dedi. Ya da Faik'e ööle geldi... Sonra, beraberce kuruyemişçiye gidip elli liralık japon çekirdeği aldılar.

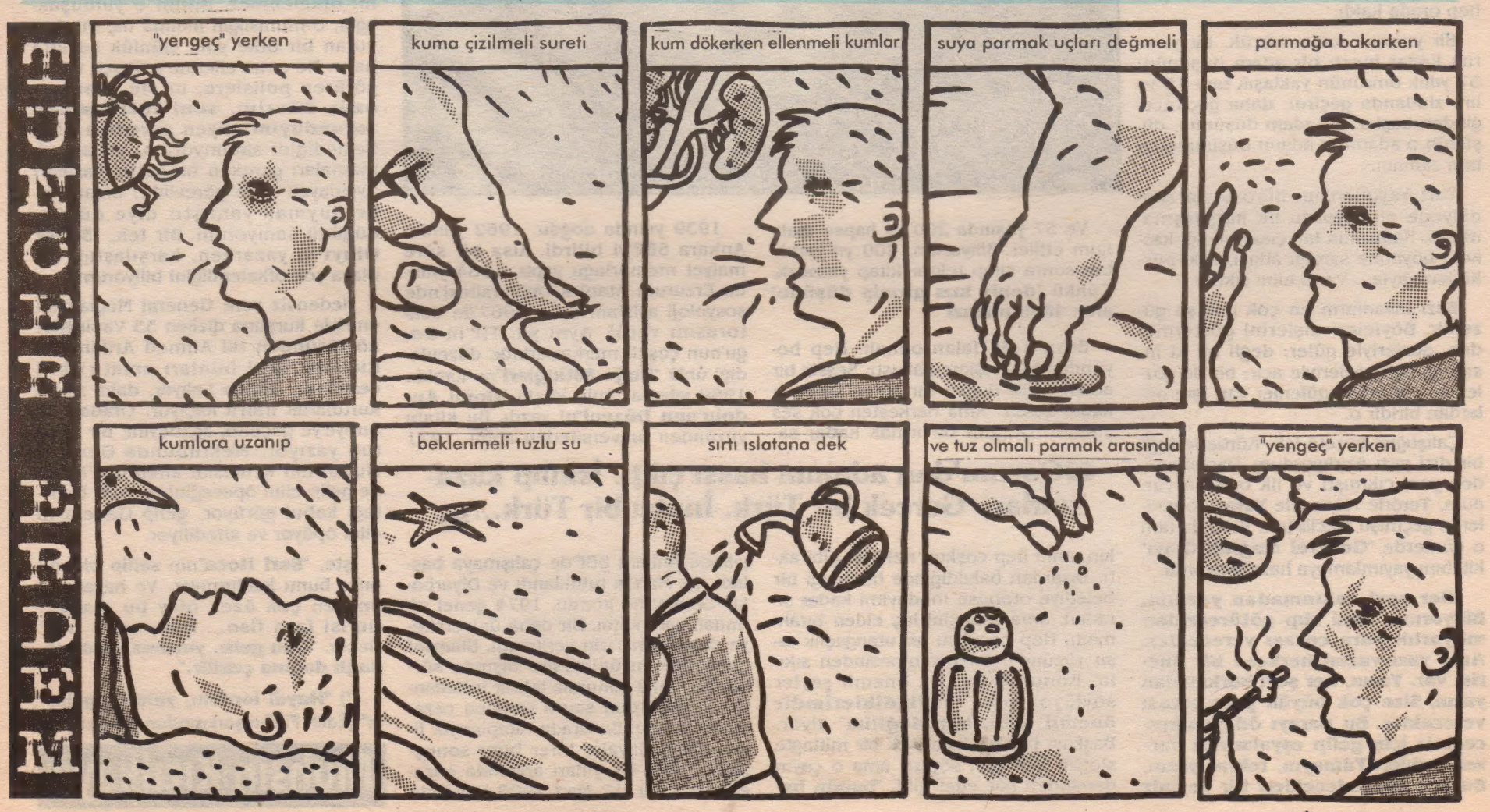

Akşamsefası

Cins İsimler

"Allez venez Milord"

İSMAİL BEŞİKÇİ

"Nene gerek be adam
Neyine gerek senin karıştırmak
Eşkiya künyelerini"

Celil Ezdinşêr

Son otüz yılda, Türkiye Cumhuriyeti hapishanelerinde, onun için bir yatak hep boş bırakıldı.

İlk defa 1976 yılında, Komal Yayınları'ndan çıkan küçücük bir kitabın, "**Bilim Yöntemi**"nin kapağında rastladım adına. Sonradan en az gerçek adı kadar meşhur olan "**Sarî Hoca**" lakabını, Ömer Polat'ın ona atfettiği bir romanının içinde gördüm ve böyle başladı benim için hikâye. Adına rastladığım günden tam onbeş yıl sonra, 1991 yılının soğuk bir kış gününde Ankara'da gördüm yüzünü. Hapishaneden yeni çıkmıştı, yeni bir hapisliğe hazırlanıyordu.

1960'lı yıllarda, Bitlis'te askerlik yaparken tanıştı Kürtlerle. "**Sarî Hoca**" lakabını, 1960'ların sonunda "**Doğu Anadolu'nun Düzeni**"ni yazmak için bölgeyi karış karış dolaşırken köylüler taktı ona. Lakabı, adı gibi yapıştı; adı gibi çok yakıştı ona. Aradan otuz koca yıl geçti, 'ı'nın üzerindeki şapka hep orada kaldı.

Bir yumruk kadar küçük, bir yumruk kadar hınçlı bir adam düşünün; 57 yıllık ömrünün yaklaşık tam 15 yılını zindanda geçirdi, daha geçireceğinden başka. Bir adam düşünün, düşünün o adamı, o adamı düşünmenin tam zamanı.

Yurt Yayınları'nın bürosunda sandalyede oturuyordu ilk karşılaşmamızda. Kafasında hiç çıkarmadığı kasketi, boynuna sardığı atkısı, eski püskü kazağıyla... Varıp elini sıktım.

Bazı insanların en çok gülüşü güzeldir. Böyleleri dişlerini göstermeden, gözleriyle güler; değil mi ki insan en çok gözleriyle acır; bir de gözleriyle çok güzel gülenler var. İşte onlardan biridir o.

Çalıştığım gazete için Kürtlerle ilgili bir dizi yazı azırlıyordum. Hapishaneden yeni çıkmıştı ve ilk ona başvurdum. Terörle Mücadele Yasası, o günlerde geçmişti Meclis'ten. Ve o da tam o günlerde "**General Muğlalı Olayı**" kitabını yayımlamaya hazırlanıyordu.

"Her şeyi sakınmadan yazdım. Biliyorum, beni alıp götürecekler; milyarlık para cezası verecekler. Ama yazı yazan herkese bir önerim var. Yazın, her şeyi korkmadan yazın. Size çok büyük para cezası verecekler. Bu parayı ödeyemeyeceğiniz için gelip eşyalarınızı haczedecekler. Yılmayın, tekrar yazın. Bu kez haczedecekleri bir şeyiniz kalmayacağı için donunuzu isteyecekler. Çıkarın, verin donunuzu; sonra çırılçıplak atın kendinizi sokaklara, bağırın. Ey ahali, para cezası ödeyemediğim için donumu alıp götürdüler, deyin. Rezil olan siz olmayacaksınız."

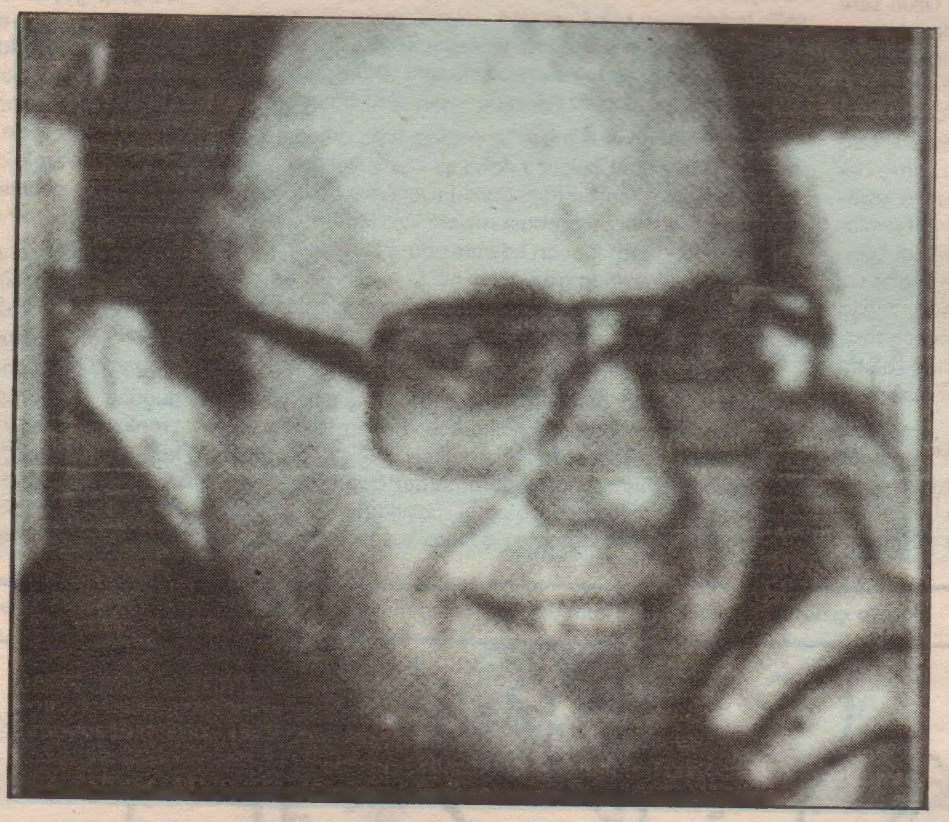

Ve 57 yaşında 200 yıl hapse mahkum ettiler. Biliyorum, 200 yıl yattıktan sonra çıkıp tekrar kitap yazacak. Çünkü "**deniz kızı girmiş düşüne**" artık "**iflah olmaz!**"

Boyu 1.67 falan olmalı. Hep boyundan büyü işlere kalkıştı. Sessiz bir adam; yeni doğan bir serçe yavrusu kadar sessiz. Ama herkesten çok ses çıkardı. Durgun bir ırmak kadar sakin, ama hep coşkun nehirler gibi aktı. Dışardan bakıldığında herhangi bir belediye otobüsü müdavimi kadar sıradan, ama asaletini hiç elden bırakmadı. Hep çocuksu bir utangaçlık taşır yüzünde, önemsenmesinden sıkılır. Konuşurken çok önemli şeyler söylüyor, ama "**söylediklerimdir önemli olan, ben değilim**" diyor. Başkası bunları kalabalık bir mitingte slogan atar gibi söyler, ama o çayın deminden söz eder gibi, "**bugün hava çok soğuk, kendime bir kazak alayım**" der gibi diyor.

İsmail Beşikçi, en çok konuşurken güzelleşiyor.

Kitapları hep paketli kaldı. Bu yaşına kadar kolilerden çıkarmadı onları. Götürülürken, her defasında kitaplarıyla birlikte götürüldü. Sanık sandalyesinde, hemen yanında, kimselerin görmediği kocaman bir sandalye hep kitaplarına ayrıldı. Müthiş savunmalar yaptı, ama çoğu kez kitaplarını yakılmaktan kurtaramadı. Onu yakamadılar, insan yakmak yasaktı; ama düşünceleri yakıldı. Düşünce bu, arsız bir ota benzer, küllerinden doğunca sahibine tutsaklık kaldı.

Çorum'dan adamın hassı çıktı. İskilip kazasından. Gerçek bir Türk. İnatçı bir Türk... Cihana bedel olanlarından değil, birlikte yaşadığı halkın varlığına tahammül edecek ve onların üstüne bilimsel araştırma yapacak kadar namuslu bilimadamı bir Türk...

1939 yılında doğdu. 1962 yılında Ankara SBF'yi bitirdi. Kısa bir süre maiyet memurluğu yaptı. 1964 yılında Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde sosyoloji asistanı oldu. 1967'de doktorasını verdi. Aynı yıl, TİP'in Doğu'nun çeşitli merkezlerinde düzenlediği ünlü "**Doğu Mitingleri**"ne katıldı. 1969 yılında, ünlü kitabı "**Doğu Anadolu'nun Düzeni**"ni yazdı. Bu kitabı yüzünden üniversiteden atıldı. 1971 yılında Ankara SBF'de çalışmaya başladı. 12 Mart'ta tutuklandı ve Diyarbakır Cezaevi'ne kondu. 1974 genel affından yararlandı. Bir daha üniversiteye dönmesine izin verilmedi. Bilimsel çalışmalarını üniversite dışında sürdürdü. 1979 sonunda tekrar tutuklandı. 12 Eylül'den sonra yeniden cezaevine kondu. Bu arada kitaplarıyla ilgili açılan davalar birer birer sonuçlandı. 1981-87 yılları arasında cezaevinde kaldı. 12 Mart 1990 tarihinde tekrar tutuklandı. Dört ay dışarda kaldı. Mart 1991 tarihinde yeniden tutuklandı. O gün bugün hapishanededir. Kesinleşmiş 200 yıl cezası var. İlk kitabının yayınlandığı 1967 yılından bugüne 29 yıl geçti, bu süre içinde 20'ye yakın kitap yazdı ve bu sürenin 19 yılını hapishanede geçirdi.

"Çorum'dan adamın hassı çıktı. İskilip kazasından. Gerçek bir Türk. İnatçı bir Türk..."

Rahat bıraksalardı onu, Ankara'nın hayhuyundan, kirli havasından, kira derdinden kurtulup, gidip İskilip'e yerleşecekti. Orada sadece yazacaktı. Otomobili hiç olmamıştı. Eşi emekliydi. Sadece kitaplarının geliriyle yaşıyordu. Kitapları yasaklandıkça, geliri artıyordu. Sigara, içki içmez. Hiçbir gece toplantısında kimse ona rastlamamıştı. Hiç yemek seçmezdi, bütün yemekler onun için güzeldi. Taşın üzerinde yatsa şikayet etmezdi. Başka türlü bu kadar yıl mapusluğa dayanılabilir mi? Eşi diyor ki: "**Hapishanedeyken, dışardan sadece kitap ister.**"

Karnı acıkınca kitap isteyen tek çocuk...

Buluşmadan önce telefon etmiştim. Konuşma birkaç saniye sürdü. Meğer telefonla konuşmayı sevmezmiş. Gerekçesini sordum, ancak "**Sarî Hoca**" böyle bir cevap verebilirdi: "**Telefonun öbür ucu karanlık. Konuştuğun insanı göremiyorsun. Bir şey söylediğinde nasıl algılıyor, bilmiyorsun.**"

Mahkemelerde savunma yaparken, yargıçların gözünün içine baka baka bu kadar dobra dobra konuşması bundan olsa gerek. Belki de bundandır müstear adlara duyduğu kızgınlık. Bir şeyi sen söylüyorsan, onu senin söylediğin bilinmeli. Belki de onun söylediklerini söyleyip de müstear ad kullanmayan tek yazar...

Peki hiç mi kızmaz bu adam, hiç mi öfkelenmez. Bütün o yumuşaklığın, o munisliğin altında hiç mi dışa vuran bir öfke yok. Günlük hayatta hayır. Ne onun ellerine kelepçe vurup götüren polislere, ne de "**Hocam, özür dilerim, seni tutuklamak zorundayım**" diyen savcılara öfke beslediğini sanmıyorum. Onlar, olmamaları gereken bir takım yasaları uygulayan birer görevlidir; onlara öfke duymak yanlıştır diye düşündüğünü sanıyorum. Bir tek, "**33'ler Olayı**"nı yazarken, karşılaştığı bir olaya çok öfkelendiğini biliyorum.

Nedensiz yere General Muğlalı'nın emriyle kurşuna dizilen 33 Vanlı Kürt köylüsünden (ki Ahmed Arif'in "**33 kurşun**" şiiri bunları anlatır) biri cesetlerin altında kalıyor, daha sonra kurtularak İran'a kaçıyor. Oradan da Suriye'ye geçerek ağabeyine bir mektup yazıyor. Mektubunda General Muğlalı'nın kendisini affetmesi halinde gelip elini öpeceğini yazıyor. Bu isteği kabul görüyor, gelip General'in elini öpüyor ve affediliyor.

İşte, "**Sarî Hoca**"nın sahip olduğu onur bunu kaldırmıyor. Ve hayatında onu en çok üzen olay bu olaydır. Gerisi fasa fiso... Mahpusluk mu? Geçer. "**Gün gelir, yurtsuz yurduna, dağlı dağına çekilir.**"

(*) "**Haydi lordum, yanıma gelin-iz**" (Edith Piaf'ın şarkısından bir dize...)

Muhsin Kızılkaya

Akşamsefası

TADIMLIK

LÜTFÜ OFLAZ

Okumaz yazar!

Anlaşılan medya yöneticilerinde okur yazar olma şartı aranmıyor; çünkü kimi medya yöneticisi **okumaz yazar!**

Espri falan yapmıyorum, sadece bunu belgeleyecek bir anıma giriş yapıyorum.

Malumunuz olduğu üzre, ülkemizde Jaguar denince akla Zeynep Özal'ın Jaguar'ı ile sendikacı Şemsi Denizer'in Jaguar'ı gelir.

O zamanlar başbakan olan Turgut Özal'ın kızı Zeynep Özal'a, ünlü bir galerici tarafından bir Jaguar otomobilin adeta hediye edildiğini ortaya çıkartan Güneş gazetesi ekibinin içindeydim.

Türk-İş Genel Sekreteri Şemsi Denizer'in gizlice Jaguar otomobil aldığını ortaya çıkartan ise bendim.

Haber bomba gibi patlamış, yazılı-sözlü basında bunu nasıl ortaya çıkarttığıma dair söyleşiler birbirini kovalamıştı.

Bu arada kendileriyle hiç tanışmadığım iki muhabir arkadaş, bu haberim nedeniyle beni, Muammer Yaşar Bostancı Ödülü'ne aday gösteren bir mektup yazmışlar ödül jürisine...

O tarihte ödül jürisinin başkanı Sabah gazetesi başyazarı Güngör Mengi, sekreteri de şu anda Yeni Yüzyıl gazetesinin genel yayın müdürü Okay Gönensin... Ayrıca ödül jürisinde pek çok medya ileri geleni de var.

Derken bir gün Muammer Yaşar Bostancı Ödülü sonuçları açıklandı. Fakat o da ne!

Şemsi Denizer'in Jaguar'ı haberi ödül almış ama, ödülün sahibi olarak açıklananlar, hani jüriye mektup yazıp beni ödüle aday gösteren o iki muhabir arkadaş...

Benim gibi birçok dostum da bu haberi okuduklarında gözlerine inanamamış olmalı ki, gün boyu **"Yahu sana ait bir haberle başkaları nasıl ödül alır"** türü yakınmalarla telefonumu aşındırıp durdular.

Ancak sonunda anlaşıldı ki bu yanlışlık şöyle olmuş.

Ödül jürisi sekreteri Okay Gönensin, beni ödüle aday gösteren o iki muhabir arkadaşın mektubunu doğru dürüst okumadan, sanki bu haber onlarınmış gibi jüriye sunmuş.

Herhalde jüri de kendisine sunulanı doğru dürüst okumamış olmalı ki, bu yanlışlığın farkına varamamış.

Gerçi ödül sonuçlarının açıklanmasından sonra bu yanlışlık kısmen de olsa düzeltildi ama, ortaya da şu çıktı.

Demek ki başta Okay Gönensin olmak üzere kimi medya ileri geleni okumaz yazar!

Okumaz olmasalar, bu olayı benim ortaya çıkarttığıma dair kendilerince yapılan haberlerden, kendilerince yazılan yazılardan habersiz olurlar mıydı hiç?

Medyamızı **okumaz yazarlar** yönetirse olacağı bu...

Artık medya yöneticilerinde okur yazar olma şartı aramanın zamanı gelmedi mi?

HART HARTA KAFİYE

Sunay AKIN

İkinci Dünya Savaşı'ndan kaçmak isteyenler için Lizbon limanı Amerika'ya açılan bir kapıydı. Ama, Lizbon'a doğrudan gitme olanağı olmadığından Paris'ten Marsilya'ya ve oradan da, deniz yoluyla Kuzey Afrika kıyılarına ulaşan bir sığınmacı yolunu aşmak gerekiyordu. Bu yolculuğun son durağı olan kentte parası olanlar vize alıp Lizbon'a ulaşıyor diğerleri ise umutlarını yitirmeden bekliyorlardı. Biz de, Hüseyin Avni Cinozoğlu'nun dizeleri arasındaki kaçış yolundan o kente varalım.

uzun ince bir tüneldeyim
tünelin ucu meyhane
ne olur Kazablankaya
gidelim
püromuzu yakalım
hafif eğik fötr şapkamızla

Casablanca filmi sığınmacıların, casusların ve askerlerin cirit attığı bu kentteki bir barda geçer, Barın tabelasında "Rick's Cafe American" yazmaktadır. Casablanca'da Rick Blaine rolünü oynayan Humphrey Bogart'ın filmlerini gösteren sinemaların gişeleri önünde şairlerimiz çokça görülürdü. Neden mi?. Bu sorunun yanıtını Hilmi Yavuz versin: "Bir de şapkayı şööyle bir arkaya doğru atmak vardı. Bunun için de elin şehadet parmağı kullanılırdı vizyerinden yukarı hafifçe itebilmek için... Bu çok cakalı şapka atma eylemini, bizim kuşak biraz Bogart'tan, özellikle de Robert Taylor'dan öğrenmiştir."

Cinozoğlu, Casablanca'ya tünel kazdığı şiirinde fötr şapkayı bir dizeye asmakta haklı ama puro konusunda yanılıyor. Çünkü, Casablanca filminde hemen hemen her erkeğin elinde görülen puro değil sigaradır. Filmin sahnelerinde sigarasını ağzına götüren bir kadın görülmemesinin nedeni, 1942 yılında Hollywood yönetmenlerinin tutuculuğudur. Casablanca'da, başrol oyuncusu Humphrey Bogart'ın yüzünden önce sigarasını görürüz. Rick'in barındaki dumanlar arasında ilerleyen kamera patronun masasına geldiğinde bir el sigarayı kristal kültablasına bıraktıktan sonra garsonun uzattığı çek defterini "O.K. Rick" diye imzalar. Seyirci kendi kendine satranç oynayan Bogart'ın yüzünü ilk kez sigarasını kültablasından alıp dudaklarına getirirken görür.

Humphrey Bogart gerçek yaşamında da usta bir satranç oyuncusudur. Ama, kamera ile tanışması satranç öğrenmesinden çok daha eskidir. Reklam işinde çalışan annesi sayesinde bir bebek maması reklamına çıkan Bogart, okumak yerine Birinci Dünya Savaşı'na katılmayı tercih edecektir. Savaş sonrası oynadığı filmlerde başarılı olamayacak ve ne gariptir ki, ününü İkinci Dünya Savaşı sırasında çevrilen Casablanca'ya borçlu olacaktır. Gangster, maceraperest ve hafie rollerinde görülen Bogart, şiirimizde ise kafiye rolü oynar!.. Bu şiir "Bir Ülkü Tamer Şiiri"dir.

Sinemanın içi pireyle dolu,
Virgül kuyruğuyla kaşınır
hart hart
Belki localarda
kedi de vardır,
Hart harta, kafiye
Humphrey Bogart,

Bogart'ın filmde başparmağı ile işaret parmağı arasında tuttuğu sigarayı Annie Leolerc "Humphrey Bogart Sigarası" olarak adlandıracak ve şöyle tanımlayacaktır: "Polisin, gazetecinin, kötü adamın, tetik duran, bir şeyleri önceden sezen birinin içtiği sigara." Casablanca'da içilen sigaralar neredeyse filmden daha çok tartışılır. "Sigaranın Saltanatı"nı yazan Richard Klein'de dumanlar tüm kareleri saran sigaraları "korkak erkeklerin kuşkularını, ödleklikllerini, bocalamalarını ve iktidarsızlıklarını gözden gizleyen maskeler" diye yorumlar.

Casablanca filmi birbirleriyle yıllar sonra yeniden karşılaşan iki sevgili üstüne kuruludur. Film çekilirken Humphrey Bogart'ın karısı kıskançlık krizleri geçirir. Mayo, filmin kadın oyuncusu Ingrad Bergman ile kocası arasında bir aşk yaşandığına inanıyordu. Oysa Bogart, Lauren Bacall ile evlenebilmek için kendisinden ayrılacak ve Mayo girdiği alkol denizinde boğulacaktır.

Devlet dairelerindeki üst düzey bürokratların görünce aldıkları ama bir kaç sayfasını okuduktan sonra aradığını bulamamış olmanın hayal kırıklığıyla çöpe attıkları bir kitap vardır: "Tekrar Çal Sam"... Casablanca'nın renkli simalarından biri de, barın bir köşesinde piyano çalan Sam'dır. Nazilerin Paris'e girdikleri gün birbirlerine aşık olan iki sevgili, İlsa ve Rick (Bergman ve Bogart), Sam'ın çaldığı şarkılarla yitirdikleri zamana iç geçirirler. şarkı bittiğinde Ilsa şöyle seslenir: "Tekrar Çal Sam"... Ülkemizdeki bürokratların, politikacıların adını yanlış okudukları kitabın yazarı Woody Allen, aynı adı taşıyan filminde Casablanca'yı kendi sinema anlayışına göre yorumlar.

Hart hartın kafiyesine 50'li yılların başında sinema dünyasından komünistleri arındırmak isteyen "American Activities Commities"i protesto etmek için Washington'a giden yıldızların arasında da rastlarız. Alman faşizmine karşı olan Casablanca'da Naziler siyah direniş hareketinin kahramanı Lasalo ise tepeden tırnağa beyaz giymektedir. Siyah zorba beyaz ise özgürlük rolünü üstlenmiştir. Humphrey Bogart, görüldüğü ilk sahnede çeki imzaladıktan sonra satranç tahtasındaki beyaz file dokunur. Biz de, Nâzım Hikmet'in, çağdaş Azerbaycan edebiyatının en güzel örneklerini yansıttığını söylediği Resul Rıza'nın "Ak Fil" adlı şiirini okuyalım:

Rangun'da gördüm
ilk kez onu,
hayvanat bahçesinde.
Süslü demir çubuklu
kafes içnde.
Tek başına bir ak fil,
demir kafes içinde.
Gözleri kara, tırnakları kara,
kendisi ak pak.
İnsana bir bakışı var,
sanki şimdi,
dillenip konuşacak.
Filler içinde akı az bulunur.
Filler içinde tutsağı da
az bulunur.
Ormandan onu
ayırmışlar geçen yıl.
Yüreği kafes sancısına
dayanmıyor.
Durmadan
hortumunu kaldırıp
bağırıyor.
Gözlerinden yaş akıyor
gürül gürül.
Kafessiz kardeşlerini,
yardıma çağırıyor.
Diyorlar ki filler uzun yaşar.
Ak fil, ak fil...
Ne yapacaksın uzun ömrü,
yerin kafes olacaksa,
yüz yıl?
Ak fil, ak fil.

Akşamsefası

Murathan

YILDIZ TOZLARI

binlerce tılsım yaratır ancak bir tutkuyu

Sim, Metal

KOLEKSİYON

Yalnızlığını seven ve onu iyi kullanan bir hayvandır kedi. Yalnızlık bilgisine sahiptir çünkü. Dikkat ettiyseniz, bir bahçede, bir avluda, herhangi bir mekânda, bir arada bile olsalar, sanki bir yönetmen, onları özel olarak yerleştirmişçesine, dağınık bir biçimde ayrı ayrı dururlar. Her birinin kendine ait bir köşesi vardır.

Bir kedinin uykusunu teslim etmesiyse çok güçtür.

Şu fotoğraftaki mışıldayan kedilerin, nice denenmiş uykunun ortak rüyasını gördüklerini düşünüyorum. Mutlu, sevgi dolu bir öğle uykusu...

Uykumuzu, çok küçükken teslim ederiz büyüklerimize. Sonra büyürüz. Büyüdükçe korkularımız da büyür. Tedirgin uykularımız çoğalır. Günün birinde âşık olmuşsak, yeniden bir çocuk kadar kayıtsız bırakırız kendimizi bir başkasıyla aynı uykuya...

Oysa uykumuzu teslim ettiğimiz omuzlar, bir gün çekilir başımızın altından; esmer ya da sarışın kokusuna gömülüp uyuduğumuz boyunlar, öksüz bırakır bizi; bir kolumuz kopmuş gibi yatarız terk edildiğimiz yatakların içinde. Sonra bir süre, sızlayan gövdemizi başkalarıyla dindiririz. Yanımızdaki yabancı gövdeler, hafif tutar uykumuzu. Tedirgin bakışlarla yaşanan sabahlardan sonra, kimselerle uyumak istemez oluruz artık.

Uykumuzu, bedenimizden daha zor teslim ederiz bir başkasına.

Uyku, güvendir, şefkattir, aşktır; rüyada seğiren gövdemizi bir zamanlar şefkatle yatıştıran sevgilinin eli, bir gün, en güzel rüyadan uyandırır bizi.

Bırakın, kediciklerimin şu keyifli öğle uykuları sürsün biraz daha.

Uyku

Fotoğraf: Michel Meiffren, Paris

KARGO

DURDUKLARI YER BELLİ OLMAYANLAR

Oldukça kalabalık bir nüfusa sahiptirler. Hatta dünya nüfusunun çoğunluğunu bunlar oluşturur. Omurgaları olmadığından duruşları belli değildir; oturdukları koltuklara, dirseklerini dayadıkları masalara, içinde yer aldıkları topluluklara göre, düşünceleri, görüşleri, zevkleri, tutumları, kararları değişir. Kasaplar çarşısında kemiksiz tartılırlar. Dün bugün yarın arasında evrimsel bir çizgileri yoktur, anadan doğma reel politikacıdırlar. Güvenilmezler. Dünyaya ilişkin temel meseleleri olmadığı için, bütün varoluşlarını, günün koşulları, gündeliğin çıkarları belirler. Her seferinde, kolaylıkla görüş, anlayış ve biçim değiştirirler. Amorfturlar. Dünyaya ilişkin temel bir duruşları olmadığından yanlarında duramazsınız. Gerektiğinde, onlar sizin yanınızda duruyormuş gibi yapar. Rüzgârgülüne, hava tahmin raporlarına, akıntının yönüne göre yaşarlar. Bundan gocunmazlar, rahatsız olmazlar, vicdanları esnektir, utanma duyguları, hafızaları gibi zayıftır; temel değerleri yoktur çünkü. Moda eğilimleri, moda deyimleri, günün genelgeçer havasını en iyi onlar bilirler. Ruhen borsacıdırlar, ama hiç riske girmezler. Her değişimden sonra ayakta kalabilenlerdir; her yerde, her defasında, her yeni iktidar, birçok insanı silkeleyip bir kenara atarken, nedense bunlarla çalışılabileceğini anlar. Her çeşit sistemin civatası, her çeşit yapılanmanın harcıdırlar. Çok kullanılırlar, hiç aşınmazlar; dünya onlara değmez, yanlarından geçer gider; ihtilaller, darbeler, işkenceler, ölümler, yıkımlar, bozgunlar, sürgünler yanlarından geçer gider.

Aslında, sonuçta herkes bunların ne mal olduğunu bilir. Saygı duymaz, güvenmezler belki, ama çalışmak için gene de bunları tercih ederler. Dünyanın dilini onlar konuşuyorlardır çünkü. Bundan daha güvenilir bir referans ne olabilir?

DEPLASMANDAKİ KADINLAR

Talihsiz kadınlardır. Beraber oldukları erkekler tarafından aslında erkek niyetine kullanılırlar. Ama bu gerçeği her iki taraf da bilmek istemez. Bir erkek ve bir kadından oluştuğu için de, bu ilişki, dışarıdan bakıldığında, "heteroseksüel" bir ilişki sanılır. Bu tür kadınlara, argoda, "ayakta işeyen kadınlar", denir. Salt, fiziksel olarak bir erkeğe benzerlik değildir söz konusu olan; yalnızca bu kadarla yapılan bir tanımlama, haksız, kolay ve kaba bir yaklaşım olurdu; oysa bunlar, hayattaki duruşlarında, tutumlarında, var oluşlarında, bakışlarında, ruhlarında, yaydıkları enerjide bir erkeklik taşırlar. Bu tür sanal kadınlar, böylelikle beraber oldukları erkekleri, diğer erkeklerin kollarına düşmekten kurtarırlar. Yalancı cankurtarandırlar. Beraber oldukları erkeklerin kendilerini "heteroseksüel" sanmalarına yardımcı olurlar. Ayarı bozulmuş aynadırlar. Maşallah koç gibidirler.

Deplasmanda oynar, deplasmanda kazanırlar; hiç kaybetmezler, çünkü baştan kaybetmişlerdir.

GENÇLİKLE DİRSEK TEMASI

Birçok bedenen ve ruhen yaşlı yazar ve şair, çeşitli beyanatlarında gençlikle dirsek temasını hiçbir zaman yitirmemiş olduklarını dile getirerek bununla övünürler. Ya da bazı ahbapları, bunları yere göğe övmek maksadıyla kaleme aldıkları bazı geniş alınlıklı yazılarda, onları, gençliği tanıyan; sorunlarını anlayan; yönelimlerini, eğilimlerini bilen mümtaz kişiler olarak sunar. Oysa bir de işin öte yanı vardır ki, -aslında her zaman önemli olan, işin öte yanıdır zaten-, bu kişilerin çektirdikleri resimlerde yanlarında, yörelerinde, eteklerinde duran gençler, aslında genç olmayıp yalnızca genç doğumludurlar. Bütün bu hazin yanılgının sebebiyse, sadece onların doğum tarihidir. Kafaca ve ruhça akrandırlar aslında. Yaşlı olanlardan yana akrandırlar. Yaşlı doğmuş, yaşlı görmüş, yaşlı hissetmiş bir yığın erken devrilmiş delikanlı, usta belleklerinin yanında durarak, şeyh-mürit ilişkisinin bulanık sularında kavuk sırası beklemektedir yalnızca. İçinde yaşadıkları zaman, çırakların değil, ustalarının zamanıdır. Bu buruşuk dirseklerin temasından da yeni tarihler çıkmaz elbet. Ustalarına sahte bir ikinci gençlik yaşatma uğruna kendi gelecekleri yitirirler yalnızca.

Sahici ustalar bir yerlerde bilgeliklerini gürültüsüzce sunarken; kendi tarihini, kendi serüvenini yaşamaya kararlı çıraklar da, bu ustalardan alacaklarını alırlar zaten, asıl ustalar böyle akran olurlar kendinden sonrakilerle.

Murgan

ZARF: MBE 121 80040 SALIPAZARI-ISTANBUL

Akşamsefası

BAŞKA BİR DİL BAŞKA BİR YAŞAM

Bir zorunlu konukluktu benimkisi. Çocukluğum ve gençliğim sokaklarına yoksulluk, çocuk gülüşü, çocuk küfürü, kuş gürültüsü ve insan sıcağının bulaştığı bir mahallede geçti. Her şey başka bir dilde yaşanıyordu. Farkındaydım, ama önemli değildi. Doğallık vardı çünkü. Bir şeyi doğal kabul ettiniz mi öfke, garez, haset, çatışma, şüphe, aşağılık kompleksi ya da üstünlük duygusu gezinmez ortalıkta. Güler oynarsınız, güler geçersiniz.

Ekmeği fırıncıdan ha '**ekmek**' diye istemişsin, ha *'nan'* diye; yoğurda '**mast**', bibere '**isot**', suya '**av**', başa '**ser**', kadına '**jınık**' demişsin, ne fark eder? Anlaşıyorduk ya, birbirimizi anlıyorduk ya!

Sokağımın çocukları ekşiye '**eşki**', hırsıza 'hırhız', sokağa 'zukak' dediklerinde güldüğüm olurdu, ama ben ve benim gibi diğer yabancılar da bırakın Kürtçe herhangi bir kelimeyi doğru dürüst söylemeyi, gırtlaktan gelen Diyarbakır şivesiyle konuşmayı bile beceremezdik.

Görev yaptığım Doğu yörelerinde halkın büyük bir kısmı menenjit hastalığına 'menencik', apandiste '**apandez**' derdi. Dili kullanamamakta işi daha ileriye götürenlere de rastladım. Örneğin bir gün muayenesini bitirip reçetesini yazmaya başladığım orta yaşlı bir kadın utana sıkıla, **"kocasının g.tünde** 'mansur' **olduğunu, mümkünse onun için de bir ilaç yazıp, yazamayacağımı"** sordu. Tam olarak neyi kastettiğini anlayamadığım için tarif etmesini istediğimde işaret parmağının yarısını göstererek **"böyle bir şey işte"** dedi. Geç de olsa kavradım. Kadın '**basur**' demek istiyordu. Bu kadarı da olmaz; sinirim bozuldu, gülmeye başladım. Bir de şu takılmıştı aklıma; bu kadın '**Mansur**' adında biriyle karşılaştığında ne düşünürdü acaba? Gel de gülme!

Başka bir gün ise geleneksel kıyafetleri çinde yaşlı bir kadın paçavralara sardığı ve neredeyse ölmek üzere olan, gözleri yarı aralık, burunları sivrileşmiş, kolları ve bacakları ince birer değneğe dönmüş ve acılarını fark edemeyecek denli mecalsiz iki bebeğiyle çıkıp geldiğinde, o anda odada bulunan hasta bir kadın, **"Vah, vah, vah! Niye daha önce getirmedin bunları? Baksana, aynı fabrika çocuklarına benzemişler"** diye çıkışmıştı yaşlı kadına. Çocukları muayene edip gerekli tedaviyi düzenledikten sonra hâlâ kendi kendine söylenmekte olan kadına dayanamayıp, **"fabrika çocuğu"**nun ne olduğunu sorduğumda, gayet rahat bir şekilde cevaplamıştı: **"Hani televizyonda her gün gösteriyorlar ya!"** Biraz düşününce çıkardım. O günlerde televizyonlarda Afrika'daki yoksulluk, açlık ve çaresizlik gündemdeydi. Bu kadıncağız Afrika yerine fabrika diyordu.

Buna benzer bir sürü dil yanlışlığıyla karşılaştığımda hep gülüp geçtim; hiç üzerinde düşünmedim. Sonra an geldi geçmişteki baskı, isyan sancı ve ateşi öğrendim. **"Vatandaş, Türkçe konuş!"** kampanyalarını okudum. 80 öncesinde Diyarbakır'ın boyasız-badanasız evlerinin duvarlarında, içinde **X, Q, W** harfleri bulunan Kürtçe kelimeleri, cümleleri hatırladım. Koskoca bir halkın diline zincir vurulduğunun ve, yabancı bir dili kullanırken ne denli zorlandığının, ne denli gülünesi hatalar yaptığının farkına vardım.

Bu herkes için geçerli elbette. Urfalısı da, Edirnelisi de AIDS'e **'adidas'** deyip çıkıyordu. İstanbul'da birçok Karadenizli, Orta Anadolulu, Trakyalı hasta 'Vakıf Gureba Hastanesi'ne 'Vakıf Kurabiye Hastanesi' diyordu. İyi giyimli ve entelektüel bazı hasta yakınları **'hemotokrit'** adı verilen kan tahlilini **'hemokrat'** diye telâffuz ediyorlardı. (Tıbbın babası sayılan Hipokrat'ı da yarım yamalak duymuş, bu kendine güvenli kişiler hemotokritle Hipokrat'ı çiftleştirip melez bir kelime, **'hemokrat'**ı yaratmayı başarmışlardı.)

Semra Özal! Başbakan eşi olarak katıldığı Londra'daki bir toplantıda yaptığı konuşmada **"law maker"** (kanun yapıcı) diyeceğine, yanlış telâffuz edip **"love maker"** (aşk yapıcı) dediğinde Leydi Diana nasıl da kıkır kıkır gülmeye başlamıştı hemen oracıkta. Dil bu, başbakan karısı takmaz ki!

İnsan kendi diliyle coşkusunu, ağıdını, sevincini, isyanını anlatamazsa, şiirini okuyamazsa, türküsünü söyleyemezse yabancı bir dile de yabancı olur elbet.

Bir halkın dilini dağlamak, o halkın tarihini yağmalamaktır.

Başka bir dil, başka bir yaşamdır. Ve herkes kendi dilinde büyütür kendini.

Akşamsefası

Ayağınızı denk alın

TRT ekranlarından düşman komşularımıza tokat gibi uyarı

Er-türk Yöndem "Perde Arkası" programında; -Düşman komşularımız'a- "ayağınızı denk alın yoksa haritalar değişir" deyip komşu ülke topraklarını sınırlarımız içinde gösteren bir harita yayınlandı...

Mehmetçik TV'ci Er-türk, Türk dış politikasının bu güne kadar çok pasif olduğunu ve bu yorumları mutlaka birisinin yapması gerektiğini söyledikten sona "Türk halkı gücünü gösterecek" diye haykırdı...

Helal sana Er-türk!.. Teknolojinin nimetlerinden pek de güzel yararlanmışsın... Bilgisayarın başına geçip iki "tık tık" bi "şık şık" yeni Türkiye haritasını çıkarıvermen herkesi dumura uğrattı... Ah aah!.. Bu imkanlar Hitler'in elinde olucaktı, bi de yanı başında senin gibi bir civan gazeteci...

Ah ah!.. Hayali bile güzel...

Er-türk tuşa bi basıyo, ekranda faşizm sonrası muhtemel Avrupa haritası... Heryer Almanya... Hitler mest oluyo tabi... Er-türk gururlu... Hitler; "Tüm Dünya Alman Irkının Gücünü Görecek" diye haykınyor, Er-türk'e sanlarak...

Ah aah!.. Yanlış zaman yanlış insan be Er-türk!.. Yazık!..

İç politikadaki istikrarsızlıktan faydalanmak isteyen kötü niyetli komşularımıza karşı, başarılı yapımcı Ertürk Yöndem'in hazırladığı program şamar gibi patladı. Yöndem, büyük bir ilgiyle izlenen programda "Böyle bir haritayı kabul eder misiniz?" dedi.

► Önceki gece TRT-1'de yayınlanan Perde Arkası programında, Türkiye'nin barışçı tavrını istismar eden komşularımızı suçlayan Ertürk Yöndem "aklınızı başınıza alın, yoksa haritalar değişir" diye uyardı.

► Komşu ülke topraklarını sınırlarımız içinde gösteren bir de haritanın yayınlandığı programdan sonra Son Havadis'i telefon yağmuruna tutan okuyucularımız, programın yeniden yayınlanmasını istediler. ■ 7. Sayfada

DEV DİZİ bakanlar'ın sınav kağıtları (I)

Hükümette görevli iki bakanımızın '68'li yıllarda **"Devrim Tarihi"** dersi sınav kağıtları arşivimizin tozlu raflarında yer alıyordu... Bu durumda sevgili bakanlarımızdan esirgemek olmazdı. Söz konusu sınav kağıtlarına baktığımızda dikkatimizi çeken bir özellik hiç not verilmemiş olmasıydı. Yani **Devrim Tarihi** dersinin hocası olan **Halil İnalcık** bu kağıtları ya okumamış ya da okumuş ama not vermeye değer nitelikte bulmamıştı... Zaten o dönemde aynı sınıfta bulunan **Uygur Kocabaşoğlu** bu durumu bir sohbet sırasında "...dersin öğrenciler tarafından pek ciddiye alınmamasına..." ve "...öğrencilerden çoğunun da birbirinden kopya çekmesine..." bağlamıştı.

2607 okul numaralı dördüncü sınıf öğrencisi **Mehmet Keçeciler**'in sınav kağıdına bir göz atalım.

Sorular: 1. **Milli Hakimiyet esası hangi safhalarda geçerek mutlak manasını kazanmıştır?** 2. **Atatürkçülüğü kendinize göre tarif ediniz (beş satırla)** 3. **Atatürk üzerine hangi kitapları okudunuz?**

Cevaplar:

1. Milli mücadele bir bakıma, millet iradesini hakim kılmak isteyen ve Atatürk'ün şahsında temsil edilen fikirle, hakimiyetin sultana ait olduğu ve menşeinin ilahi otoriteye dayandığı şeklindeki inancın mücadelesi olmuştur.

Kaynağını teokratik temellerde bulan halife sultana karşı ilk ciddi teşebbüsün Tazminatla başladığını görüyoruz. Padişahın yetkileri bir noktaya kadar kısıtlanmıştı bir belge ile. I.Meşrutiyetle birlikte seçime dayanan parlamentoya birtakım yetkiler verilmişti. Ancak bu tecrübeler kısa sürmüştü. II.Meşrutiyetle padişahın yetkilerinin daha fazla sınırlandırıldığını görüyoruz.

Bütün bu teşebbüsler, padişahın mutlak iradesinin karşısına seçime dayanan ve kaynağını milletten alan bir kuvvetin çıkarılması anlamını taşıyordu.

Milli mücadelede, bir tarafta müttefik devletleri kurumamak (ne anlama geliyor acaba?.. Ö.H) ve onların şefkat ve himayelerini sağlamak politikasını güden padişah, diğer taraftta mücadeleyi kendine hayat felsefesi yapan ve milli iradeyi hakim kılmak için çetin bir mücadeleyi zorunlu gören Atatürk yer almıştır. Nitekim Erzurum Kongresinin kabul ettiği kararlardan birisi: "İstanbul'daki hükümet dağıldığı takdirde millet topyekün müdafaa hakkını kullanacak ve bunun için geçici bir hükümet teşkil olunacaktır." Görüldüğü gibi burada padişahın iradesi olmadan hükümet teşkilinden bahsedilmektedir.

Daha sonra 23.IV.1920'de toplanan B.M.M.de hakimiyetin kayıtsız şartsız millete ait olduğu belirtilmiştir. Milli mücadele kazanıldıktan sonra, milli hakimiyeti gölgeleyen kurumlar birer birer kaldırılmıştır. En son ve en önemli darbe, saltanat ve halifeliğin kaldırılmasıyla vurulmuştur. 1924 Anayasasına Hakimiyetin kayıtsız şartsız millete ait olduğu esası bir madde halinde girmiş yasama ve yürütme kuvvetlerinin bu anlayışa göre teşkil olunacağı öngörülmüştür.

2. Atatürkçülük, bence: Türk milletine büyük bir sevgi ve saygı, milletimizi çağdaş uygarlık seviyesine ulaştırmak için yılmayan bir mücadele, Laik, devrimci ve cumhuriyetçi bir anlayışı yurt ölçüsünde hakim kılmaktır.

3. a. Tek adam - Şevket Süreyya Aydemir
b- Anadolu İhtilali - Sabahattin Selek
c- Atatürk - Lord Kinross
d- Atatürkten Anılar - Prof.Afet İnan
e- (Atatürk'ü Atatürkten öğrenmeme yardım eden Nutuk)

Ömer Hidayet

anti medya test

1. Milliyet'in zeki köşe yazarı Doğan Heper, gündemle ilgili yazısında şöyle yazıyor: "Bu kargaşa arasında Refah da iktidara hazırlanıyor. Nereden anladım?" Nereden anlamış?

a) "ANAP ile DYP'nin birbirini böyle yemesinden anlaşılmayacak gibi değil."

b) "Necmettin Erbakan'ın sözlerinden. Hükümeti kurma görevini tekrar istiyor."

c) "Nermin Erbakan'ın sözünden. 'Başbakan eşi olmaya hazırım.' diyor."

2. Kanal D'nin basında yer alan ilanlarında yazdığına göre, "Basının ve televizyonun deneyimli gazetecisi Güneri Civaoğlu, Ana Haber Bülteni'nde yer alan yorumlarıyla" ne yapıyor?

a) Gündemi belirliyor.
b) Gündemi irdeliyor.
c) Gündemi inceliyor.

3. Milliyet Gazetesi bir grup bahriyeli mehmetçikten gelen istek üzerine TV-magazin sayfasında ne yaptı?

a) Bahriyelileri anlatan bir dizinin tekrar yayınlanması için kampanya açtı.

b) Sempatik sunucu Ceren Erginsoy'un bir fotoğrafını tekrar yayınladı.

c) Askerlerle ilgili dizi ve filmleri özel bir köşede duyurmaya başladı.

4. TRT 1'de yayınlanan ve soruların cevap, cevapların soru olduğu Riziko isimli yarışma programında "Kız kimdir?" cevabının sorusu neydi?

a) Kadın olmayan bayandır.

b) Annenin kendi cinsiyetinden çocuğudur.

c) Anasına bakılıp da alınandır.

5. Serdar Turgut'un "Ben tipik bir küçük burjuva olduğumdan ... aniden panikledim." diye yazmasına ne neden olmuş?

a) Kola kutusu üzerinde gördüğü ve anlamını bilmediği "Fenilalanin içerir." yazısı.

b) Gasetesinde gördüğü, 27 asker ve 104 teröristin öldüğünü yazan çatışma haberi.

c) Markette gördüğü ve tavuğa bir haftada gelen 2. zammı gösteren fiyat etiketi.

Cevaplar: **1.c 2.a 3.b 4.c 5.a**

Fikret Bekler

MEDYA METİNLERİ NASIL OKUNUR?

Güntümüz Medyasından Türkçeye Çeviren: **Fikret Bekler**

Orijinal Metin:

"...Rüşvet ve çürüme nasıl önlenir?

Ben sizlere, bu kendi halindeki dar köşede konferansın rüşvet nasıl önlenir bölümünü özetlemek istiyor ve sözü 1 Mayıs olayları sırasında ANAP'lı işadamının oteline ttile giden ve ANAP'lı bir başka işadamının özel uçağına binerek İstanbul'a dönen İstanbul Valisi'ne getirmek istiyorum. Diğer konuları merak eden okurların TESEV'den Soli Özel'i aramalarını ve konuşmaların yer alacağı kitapçığı istemelerini haber veriyorum..."

Necati Doğru/Sabah Gazetesi/15 Mayıs 1996

Metnin Türkçesi:

"Hazır rüşvet, çürüme gibi ilgi çekici konuları olan bir konferansa gitmişken, sıkmayacak kısımlardan bir iki şey yazayım. İlginizi çekip, konuyu 1 Mayıs'da ANAP'lılarla tatile giden valiye bağlarım. Sabah olarak Tansu Çiller'i tutuyoruz ya, alakalı alakasız her fırsatta Mesut'a bindirmek lazım. 1 Mayıs, işadamı, rüşvet derken Mesut'a bir gol daha... Ulan özel uçakla da ne güzel uçulur bee... Neyse, konferansa çok meraklıysanız arayıp istersiniz yazıları..." F.B.

Her 100 liralık verginin 4.7 lirasını KOÇ ödedi

KOÇ Topluluğu, Türkiye'nin toplam vergi gelirinin yüzde 4.7'sini ödüyor. Geçen yıl 25.9 trilyon lira vergi ödeyen Koç Topluluğu'nun Hazine'ye katkısı bu yıl yüzde 105 oranında artış gösterdi. Koç Topluluğu, 1995 yılı faaliyetleri ile ilgili olarak Hazine'ye toplam 53.1 trilyon lira aktarıyor.

1995 yılı kazançları üzerinden 11 trilyon lira Kurumlar Vergisi, 6.5 trilyon lira Stopaj Vergisi, 1.7 trilyon lira Fon Payı ve 7.7 trilyon lira Geçici Vergi olmak üzere toplam 27 trilyon lira vergi ve fon tahakkuk ettirilmiştir.

1995'te ödenen 4 trilyon lira geçici verginin mahsubundan sonra 1996 yılında Maliye'ye kazanç üzerinden ödenecek vergi ve fon [illegible] 23 trilyon lira olacak

Koç'un yamağı aydın Doğan'ın gazetesinde "her 100 liralık verginin 4,7 lirasını Koç ödedi" yazıyor... Peki, her 100 liralık gelirin kaçını Koç yalayıp yutuyor?. Bunu da bi deyiverin hele!.. ***F.B.***

Eski çamlar itinayla bardak yapılır!!!

"Kör ölür badem gözlü olur. Eski çamlar bardak olur. ("Bir takım atasözleri)

Hürriyet yazarı Murat Bardakçı, 70 yıl önce vefat eden son padişah Vahideddin'in anıları üzerinde çalışıyormuş. Bu anılar kitap olarak çıkmadan önce de Hürriyet'te dizi olarak yayımlanacakmış.

Murat Bardakçı, bunu Hürriyet'teki sayfasından 12 Mayıs günü; bol ünlemli "Birinci Cumhuriyetçilere dev bir hizmet(!)" ve "Vahideddin'in hatıraları geliyor!" başlıkları ile duyurdu.

Başlıklardaki ifadelerden bizim anladığımız; bu anıların yayınlanmasıyla Kurtuluş Savaşı ve cumhuriyetin ilanına -ki daha önce saltanatla idare edildiğimize göre bu ilk cumhuriyet oluyor- sevgi gösterenler korkmalı. Çünkü Vahideddin'in hatıraları geliyor! Ve anlaşılan bu hatıralar cumhuriyet ve demokrasiden yana olanları rezil edecek. Çünkü galiba bu hatıralardan anlayacağız ki; Mustafa Kemal bir vatan haini, Vahideddin bir vatansever. M.Kemal geri kafalı korkağın teki, Vahideddin çağdaş düşüncelere sahip cesur bir insan..

Vahideddin'in yaşamının son günlerinde kendi kaleme aldığı hatıralarında, vatana yaptığı ihanetlerden bahsetmesini beklemiyoruz. Elbette bu hatıralarda kendini aklamaya çalışacaktır.

[illegible] çıkan facialara ve olaylara kar[illegible] gerçi kalkan olamadım ise de, paratoner vazifesi gördüm. Ve öyle zannediyorum ki, bütün musibetleri üzerime çektim, kendimi feda ederek vatanı kurtarmaya çalıştım...

[illegible] sallantıdaydı. Şahsen müstakil bir siyasetim yoktu ama kurtuluşumuz için babam **Abdülmecid Han**'dan miras aldığım İtilâf Devletleri'ne yakınlık politikasını seçmiştim: İngilizler'in zıddına hareket etmemek ve Fransızlar'la İngilizler'i gücendirmemek şeklinde uyuşmacı bir siyaseti. Böylelikle, anlaşma olmasa bile, hiç olmazsa husumetlerini, şiddet ve nefretlerini azaltmaya çalışıyordum...

Akşamsefası

Halil Turhanlı

"Cennet ve ütopyayı hemen yarın sabah kurmayı umuyorsanız, güçlükleri ve tarihi kavrayamazsınız..... Mücadelenin kendinden haz almanız gerekir."

Yukarıdaki söz, ilk gençlik yıllarını yaşadığı 1920'lerden hayata gözlerini yumduğu 1989 yılına değin yılmadan ve her anından haz alarak mücadele etmiş olan radikal bir entelektüele, Amerikan alternatif gazeteciliğinin en onurlu kalemlerinden biri sayılan **Izzy Stone**'a ait. Bu ödünsüz savaşçı, kızgınlığını ve bilgisini genç kuşaklarla paylaşarak, muhalefet ve direniş saflarında onlara ışık tutarak eski ve yeni sol arasında bir köprü oluşturmuştu.

Izzy Stone, yüzyıl başında Ukrayna'da yükselen anti-semitizm dalgasından kaçarak Amerika'ya göç etmiş, Yahudi kökenli bir ailenin oğluydu. Babası, Philedelphia dışında, Quaker cemaatinin yaşadığı küçük bir kasabada kelepir eşya dükkânı açmıştı. Dükkânın üst katını ev olarak kullanıyorlardı. Babası, üç oğlundan en büyüğü olan **Izzy**'nin de büyüdüğünde ticarete atılacağını umuyordu. Oysa, ticaret yapmak, para kazanmak **Izzy**'yi hiç ilgilendirmiyordu. O, dükkânın üst katındaki oturma odasında yutarcasına "Martin Eden"ı, "Moby Dick"i okuyordu. Gazeteci olmaya daha o günlerde karar verdi. Henüz onbeş yaşındayken Progress (İlerleme) adlı bir gazete çıkardı. **Izzy**, Progress'in her şeyiydi... Yazarı, yayımcısı, yöneticisi, dağıtımcısı.. (Yerel bir basımevinde birkaç yüz adet basılan gazeteyi bisikletiyle dağıtıyor, tren istasyonunda yolculara satıyordu).

O yıllarda Pennsylvania Üniversitesi'ne ülkedeki diğer bütün yüksek okullardakinden çok daha liberal bir atmosfer egemendi. **Izzy** de bu okulda öğrenim gördü ve oraya devam ettiği süre içinde giderek radikalleşti.

Yirmibeş yaşındayken Philedelphia Record gazetesinde çalışıyordu. Ülkenin büyük gazetelerinden birinde başmakale yazan en geç gazeteciydi. Daha da önemlisi, Record sayfalarında Amerikan solunun etkin bir kalemi olarak sivrildi. Bir süre sonra, gazetenin patronu David J. Stern, **Izzy**'ye sahibi olduğu bir diğer gazetede, New York Post'da daha önemli bir görev verdi. **Izzy**, Post'un Wall Street'e pek uzak olmayan bürosunda artık Amerikan kapitalizminin kalp atışlarını dinliyordu. Büyük Depresyon Dönemi'nde, Amerikan ekonomik sisteminin temelden değişmesi gerektiği inancıyla sosyalizmi benimsedi.

Franklin D. Roosevelt'in başkanlık yıllarında New Deal programı çerçevesinde hayata geçirilen reform projeleri sol eğilimli aydınlarca coşkuyla destekleniyordu. **Izzy Stone** da bu aydınlardan biriydi. Ancak, reformları desteklemekle beraber eleştirel tavrını da korudu. New Deal, elbette ki sosyalist aydınların düşlerindeki devrim değildi. Fakat, Roosevelt'in başkanlık yılları onların yönetimle diyalog kurabildikleri, ekonomik ve toplumsal değişim önerilerinin yönetimce ciddiye alınarak incelendiği, üzerinde düşünüldüğü bir dönemdi. Amerika'da sol aydınlar hükümet politikalarının biçimlenmesinde bir daha hiç böylesine etkili olamadılar. Ve nihayet, yarım yüzyıl sonra Reagan'ın yeni sağ politikalarıyla New Deal reformlarının yoksul kesimlere kazandırdığı haklar büyük ölçüde ortadan kaldırıldı.

1930'ların sonlarında iyimser ve coşkulu Rave yavaş yavaş dağılmaya başlamıştı. **Izzy Stone**, Post'daki yazılarında Avrupa'da yaklaşmakta olan faşizm tehlikesi karşısında kayıtsız kalmanın demokrasiye en büyük ihanet olduğunu, İspanya'da cumhuriyetçileri açıkça ve yeterince desteklemeyen yönetimlerin gerçekte kendi sonlarını hazıladıklarını vurguluyor, Alman ve Avusturyalı işçilerin geniş bir anti-faşist cepheye öncülük etmelerini öneriyor, "siperlerde ölmek, toplama kamplarında ölmeye yeğlenmelidir" diyordu.

Izzy Stone, Sovyetler Birliği'nde yürürlükte olanın sosyalizmin mükemmel bir uygulaması olmadığını kabul ediyordu. Moskova davaları sırasında, Post'da Sovyet rejimini eleştirmiş, "Her ağacın arkasında gizlenmiş bir karşı-devrimci gören Bolşeviklerin, her çalılığın arkasında bir komünist gören Amerika'daki aşırı sağcılarla sonuçta aynı tavrı benimsediklerini" yazmıştı. Fakat, bütün bu olup bitenlere karşın yine de Sovyetler Birliği'nin sosyalist karakterini yitirmediğini ve anti-faşist cephede önemli görevler üstlenebileceğini düşünüyordu. Ne ki, 1939 yılında Nazi-Sovyet saldırmazlık paktının imzalanmasıyla şoke oldu. Stalin'i "Moskova'daki Machiavelli" olarak niteledi.

Sol eğilimli birçok aydın emperyalist savaşta taraf olmamak gerektiği gerekçesiyle ülkelerinin savaşa girmesine karşı çıkarken, **Izzy Stone** soruna faşizme karşı mücadele perspektifinden baktı. Biraz da naiflikle, böylesi bir tehlike karşısında işçilerle kapitalistlerin birlikte savaşmaları gerektiğini, bu güçbirliğinin savaş ertesinde endüstriyel demokrasinin kurulmasını sağlayabileceğini, Amerika için asıl çıkış yolunun sosyalizm olduğunu, bu ülkede sosyalizm sözcüğünü yüksek sesle söyleme zamanının geldiğini ileri sürdü. Oysa, bir süre sonra komünist avcıları kapıyı çalacaklardı.

Savaş sonrası Amerika'da **Izzy Stone**'un beklentilerinin tam tersi gerçekleşti. Koyu bir anti-komünizm iç ve dış politikada belirleyici oldu. Sol eğilimli aydınların pek çoğu baskı altında yılgınlığa kapıldılar, saf değiştirdiler. Bazıları bunu salt korkudan dolayı yaptı, bazıları ise menfaat karşılığında. İnancın, aktörenin, karakterin sınandığı zorlu günlerdi. **Izzy Stone** da izlendi, sorgulandı, işsiz kaldı... Ama sonunda, onuruyla ayakta da kaldı.

Roosevelt'in ardından başkanlık koltuğuna oturan Truman, 12 Mart 1947 tarihinde Kongre önünde ABD'nin, Türkiye de dahil, birçok ülkeye askeri yardım yapacağını açıkladığında **Izzy Stone**, sol eğilimli PM adlı gazetede şöyle yazmıştı: "Anlaşılan o ki, diktatörler için alışveriş hizmeti başlatmış bulunuyoruz. İran'dan Türkiye'ye, Brezilya'dan Arjantin'e, bunları kendi halklarına karşı kullanacak olan demokrasi karşıtı yönetimlerin taleplerini karşılamak üzere silah satacağız. ABD'nin markasını taşıyan silahlar. Reklâmımızı yapmanın en iyi yolu bu olamaz."* **Stone**, Kore Savaşı sırasında da ABD'nin Güneydoğu Asya politikalarını eleştirdi, Truman doktrini sayesinde ABD'nin "bütün dünyanın polisi" haline geldiğini ileri sürdü.

Izzy Stone 1953 yılında, karısı Esther ve bir asistanın da yardımlarıyla Weekly adlı haftalık bir gazete yayımlamaya başladı. Kollektif paranoya yıllarında her şeye karşın barış, sivil hak ve özgürlükler uğruna mücadeleyi göze alabilecek insanların bulunduğu inancıyla bu işe soyunmuştu. Weekly, Soğuk Savaş yıllarında "militan liberter gazetecilik" geleneğini yaşatan çok az sayıdaki yayından biriydi. Zor koşullar altında ve hayli düşük bir bütçeyle dergi ve gazete çıkarmanın pekâla mümkün olduğunu göstererek diğer muhalif yayınlara da öncülük etti.

Stone, Weekly'deki politik analizlerinde resmi belgeleri kullanıyor, bu belgelerin satıraralarını okuyarak yöneticilerin gerçek niyetlerini açığa çıkarıyor, onları kendi silahlarıyla vuruyordu. Fakat, yöneticiler denli sıradan Amerikalı'yı da suçluyor, sıradan Amerikalı'nın şovenizminin yöneticilere Vietnam'daki savaşı tırmandırma cesareti verdiğini, ırkçılığın gerçekten sona erebilmesi için sokaktaki beyaz adamın ruhunun dönüşmesi gerektiğini vurguluyordu. Beri yandan, 1960'larda genç insanların sivil haklar için mücadeleye katılmaları, savaş aleyhtarı hareketin ön saflarında yer almaları **Izzy Stone**'a heyecan verdi.

Izzy Stone İkinci Dünya Savaşı sonrasında, İngilizlerin denetimindeki Filistin topraklarının Avrupa'da yurtsuzluk duygusuna kapılan Yahudilere açılmasını, burada Araplarla Yahudilerin barış içinde bir arada yaşayabilecekleri iki uluslu bir devlet kurulmasını istemişti. Fakat, köktendincilik, etnik merkezcilik ve şovenizm temelinde yükselen İsrail devleti karşısında Filistin halkının bağımsızlık davasını savundu. Hatta bu yüzden, bir Yahudi olmasına karşın anti-semitizmle suçlandı. 1992 yılında İsrail'in Lübnan'ı işgal ederek giriştiği katliamın hemen ardından Washington Post gazetesinde Noam Chomsky, Jesse Jackson, Studs Terkel gibi aydınlarınkiyle beraber **Izzy Stone**'un imzasını da taşıyan bir mektup yayımlandı. Mektupda, Filistinlilerin ulusal hakları savunuluyor ve İsrail "terörist bir devlet" olarak lanetleniyordu.

(*) Aktaran, Robert C. Cottrell, **Izzy : A Biography of I.Z. Stone**, Rutgers University Press, 1992, s.131

Cottrell'in kitabından büyük ölçüde yararlandığımı belirtmeliyim.

nanik depresif

Doğa bazen bir aptal yaratır, ama bir züppe her zaman insanın kendi eseridir.

Addison (*John K.Toole'in* ***Alıklar Birliği*** *kitabından)*

Y.R.A.V.Y.Ş.

(Yani Ruhsal Abi ve Yayınlanmamış Şiirleri)

YOO!... AŞK VAR!

Ben ki!..
Ruhsal abi
Kölelik çağının son esiri
Aşk'ın eline düşmüşüm
Tutsak kalmışım bir gönülde
Bu efendilik anlayışını da kabulü tekrar
insanoğlunun
Kim ne derse desin
Hükmünü sürdürecek hep aşk
Aslında
Bir kadına efendiliğini yaşatacak
İki yüzlü köleyim ben
Bu ve şu kadın değil ya da
Efendim aşk...

YİRMİ YAŞ AŞKIM

Eğer sevmiyor olsaydın bir başkasını
Seni ondan daha çok severdim
Yirmi yaş aşkım. (Nasıl)
Yerimde olsaydın aynı şeyi yapardın
Sevgili
Ağlasam fayda etmiyor
Günün kârı yok bana / Yine her sabah
Kendimi içime akarken buluyorum.
[Ayna
"Hayatınızdan çekiliyorum artık" diye
İsyan edip kırıldığında
Farkına varırız
Ayna o zaman gereklidir / Aynı şey
Arkasından bakarken
O sizden uzaklaştıkça kopan / Bir dost gibi
Onu kazanma mücadeleniz boşadır
Çabalarınız sizi terletir
Tüm bunlar onu daha da güçlü kılar
Sen yorgun, ayna çatlak
Veya kırık parçaları yansımakta yerde
Karşıdaki suratınız tanınmaz size
Yabancılaşırsınız kendinize
Onu unutursunuz artık
Yeniden sizi hatırlar o
Mevsimler atlayarak geçmişi anımsar bahar
Kendinizi yitirirsiniz,
Bir başka aynada bulana dek
Tekrar yüzleşirsiniz
Aynı anda mimikler oynar
Gülemseşirsiniz
Durup kendine gelir ruhsal abi
Söz der / Bundan böyle kırmayacağım kendimi]
Beni soran sende bulsun
Senden alıp götürsün
Alsın dolaştırsın sana bıraksın
Vaziyetim
Unuttuğum günlük dilim
Boşlukta dolanıyormuş gibi yapan gözlerim
Sevgili / Eğer sevmiyor olsaydın bir başkasını
Seni ondan daha çok severdim
Yirmi yaş aşkım. (Hadi leen)

Aslan Özdemir

Akşamsefası

KARA GALAN

Nihat GENÇ

BATAN GEMİNİN ZIRLAYAN FARELERİ

Birlikte çok şeye başladığım, beni satan arkadaşlarım uzaktan geçip beni gösteriyorlar: Zavallı. Beni gösteriyorlar: İşte orda oturuyor, ne zaman geçsek orda oturuyor. Hala canlı olduğumu görmek kudurtuyor onları. Onların her biri düzene, Özal'a inanmış, köşeyi dönmüştü, ama, gerçek benim kaburgalarım arasındaydı, bunu hepsi biliyordu. Ben oturuyordum. Döner ekmek param yoktu. İnadımın muhteşem kuvveti ve saygınlığı vardı. Bir çeyrek ekmek alıp, döner ustasının camına dayandım. **"Şu ekmeği dönerin yağına banar mısın?"** dedim. Yüreğinde zerre kadar merhamet olmayan döner ustası: **"Git hocam, adam mı seçiyorsun?"** deyip ruhumun gövdesini dilim dilim doğradı.

Gittim. Yoksulluğun acı tadını kelimelere kustum. Yazılarımı bilen bir arkadaş özel bir kurumda tiyatro yönetmeni. Allah beni kimlere muhtaç ediyor. Oyuna ihtiyacımız var, yazar mısın? dedi. **"Yumurta kırmaya param yok!"** dedim. Kibirle ve kibarlıkla çılgınca büyük bir servetten söz etti. Paranın birazını ver, dedim. Hiç yok, dedi üstümde. Onu, sanatçı ruhumun kelimeleriyle kaygı ve azap verici düşüncelerin içine soktum. Dayanamadı, ceplerine bir daha baktı, bir döner parası çıktı. O akşam oyuna başladım.

Hayat yakamı bıraksın diye bir öyküye başladım. Ucuz, dönerli bir hikaye. İki üniversiteli genç, birbirlerine sırılsıklam aşık, tutku, idealler ve delice sevişiyorlar, insanlardan iğreniyorlar ve evlenmek için resmi müracaatta bulunuyorlar. Onların henüz ruhlarını yırtıp paçavraya çevirmeden önce, onlara Sokrat'tan, yüce Şekspir'den geniş ve hepsi bir kuş yuvası içinde bir ruh bahşettim.

Sonra ruhlarını yüce doruklardan yeryüzü bataklığına indirdim. Para yüzünden küçük kavgalar çıkıyordu, büyüttüm bu küçük, ayrıntı meseleyi. Parayı idareli kullanmak, para bulmak, para harcamak, yavaş yavaş dokunuyordu birbirlerine.

Hayatı onlara dokundurtturuyordum. Bakışlarını rengarenk bulutlardan alıp, dönerci dükkanındaki yağlı suratların içine sokuyordum. Aç ve çaresiz bir mide verdim onlara, bakalım ne bok yiyecekler. Çok geçmedi, sanatçı ruhları kemik tıkırtılarıyla konuşmaya başladı.

Sabaha kadar oyun metinlerini yazıyor, duvara asıyorum. Böylelikle sahneleri iyi takip edebiliyorum, kim nerde ne söyledi, nerden girdi. Bir odanın duvarı iki sıra yazılmış kağıt dolu. Duvarın önünde müzayededen gelmiş kelli-felli adamlarla dolu. Konuşmalarını duyuyorum: İşte burada yazdı, eserlerini bu duvara asardı.

Kız kahramanın karnı acıktıkça zihni boşalıyordu, hali vakti iyi çocuklara yavaş yavaş ısınıyordu. Kendisi gibi zihni boşalmakta olan sevgilisini de terketmek istemiyordu ama, yeni arkadaşlarının yanında daha aptal ama daha mutlu görünüyordu.

Öykümü tekrar tekrar okuyup karşısında huşuyla eğiliyordum.

Çocuk için durum daha da vahim, çekilmez bir hal alıyor, sertleşiyor, çakallaşıyor, it kahvelerine takılıyor. Romantizmi ve idealizmi boklu kaya parçaları üstünde adamakıllı dövüyordu.

Böyle bir hikaye. Pencereyi açıp bağırmalıydım insanlara: Ey insanlar hırsız değilim, katil değilim, giysileri yırtık ucuz öyküler yazıyorum. Bir gece kaldı oyunu teslim etmeye. Son sahne muhteşem olacak.

İşte o gece üniversiteden bir arkadaşım geldi. Onyedi yaşında kızkardeşi ameliyat için sıra alınmış, memleketten gelmiş, yatacak yerleri yokmuş. **"Lafı mı olur!"** dedim.

Kızı gördüm, karanlık bir koridorda ilerleyen çiçekli yüzlü bir kız. evde kitaplarımı, daktilomu, dergilerimi gördü. Büyülü biriymişim gibi bakıyor. Onun gözünde büyük bir devlet adamı gibiyim, **DYP Tokat Milletvekili.** Ben de **'Kur'an'** okuyor gibi metinlerimi okuyor, yüz vermiyorum.

Yanıma yaklaştı çekinerek. **"Yazarlar kağıtlarını duvarlara mı asarlar!"** dedi. **"Yazarken çok ağlıyorum, kağıtlar ıslanıyor, kurumaları için!"** dedim. Üzülerek, **"Aaa sahi mi?"** dedi, **"hayır-hayır, sahneleri daha ayrıntılı görmek için!"** dedim.

Ancak, basit bir espri çalımıyla, sanatsal bir endişeye geçivermiştim. Çünkü, kendini saf bakireliğiyle ayaklarımın altına atmaşını bekliyordum. Gözlerinin rengini usulca kaçırdım. Bal rengi. Gece ruhunu elime geçirip, bal kavonozu içinde kanını usulca emebilirim.

Adı Ayşegül. Geceyarısına kadar yazarlıkla ilgili, dünyanın en hoş, en boş sorularını sordu. Sonra gözleri düştü. Çılgın ruhumun fırlattığı tanrısal sözlerden kapabildiğini eteklerine dolturup yatağına çekildi. Sırf cömertlik olsun diye sarayımı ona terkettim. Onu bu akşam tanımıştım ama, ortak bir nokta aramızda. İki gün sonra para alacağım, o da iki gün sonra ameliyat olacak. Ona dünyanın en güzel hediyesini alacağım. Bir padişah sıcaklığı bastı içimi, bu zavallı genç adam, ona kutsanmış, söylü sevgiyi, merhameti ve şefkati tattırmalıydı.

İşte bu coşku ve at kişnemeleriyle daktilomun başında dörde kadar çalıştım, bir zenciye benzeyinceye kadar. Işığı söndürüp yattım. Hıçkırık sesleri duydum. Önce bu seslerin yazdığım oyundan geldiğini sandım. Sonra hıçkırıklar sürdü ve ben ciddi ciddi üzülmeye başladım. Kolay değil hayati bir ameliyat olacak. Hüngür güngür ağlıyor. Ne de olsa genç kız sayılır, odasına giremem. Horul horul uyuyan ağbisini uyandırmak istemedim, iç çekmeler dayanılmaz oldu, mecbur kaldım, uyandırdım.

Ayşegül'ün odasına girdik, iki gözü iki çeşme. Duvarın kenarına tünemiş, büzülmüş ağlıyor. Yatakların üstüne oturduk, sigaraları yaktık.

Genç bir kız nasıl teselli edilir, bilmiyorum, çalışacağım.

"Bak Ayşegül! Bu herkesin başına....", **"Sen sus seninle konuşmuyorum"** dedi. Ne olduğunu anlayamadım. Bunu hakedecek ne yapmıştım. İçini çekerek: **"O çocuklar birbirlerini o kadar seviyorlardı, onları niye ayırdın?"** dedi.

Durum anlaşılmıştır. Kız uyumamış, duvardaki oyunu okumuş. Omuzlarımı tavşan gibi çekip, **"Aaaa Ayşegül'ün dediğine bak, o bir oyun Ayşegül, neden ciddiye alıyorsun?"** dedim.

Ama içimden bir ses penceresinden haykırıyordu: **"Ey kokuşmuş ve komikleşmiş sanat kimlere kaldın. Sümüklü bir kız hakkında ileri geri konuşuyor. Misafir ve ameliyatı olmasaydı ben ona gösterirdim..."**

Sabah ezanları okunmaya başladı.

Birden korkuyla irkildim. Herşeyi yapabilir, ama sanatıma dokunamaz. Benim kelimelerim benim içimi yakıyor. Bir kaç saat önce tanıdığım bir kız için onlardan vazgeçemem.

"Bak Ayşegül, çocuklar birbirlerini seviyorlardı ama, hayat bu, parasızlık... İnsan yıllarca parasız kalırsa, nasıl kalleş, nasıl çakal olur, biliyor musun?" dedim. Tabii ki anlamadı salak kız.

Tavşan yumuşaklığında konuştuğum için kaprislerimi ciddiye almıyor. Onun için sıkılma, utanma yok, bir yazarın önüne, o kuş beynini hangi cesaretle açıyor. Şimdi ondan, bacaklarınızı beğenmedim, değiştirin, ya da çöpe atın desem, atar mı?

Ayşegül: **"Aç, yoksul olduklarını ben de biliyorum, ama, oyunun yazarı sensin istersen onları mutlu yapabilirsin, hiç değilse harika bir gün yaşayabilirler!.."**

Delirecek gibi oldum. Yazarım, ama hastayım. Asla yalan söyleyemem. Ameliyat olacakmış, gebersin. Onu üzmemek için, hazmı zor bir yalanı, narin bir yalana çeviremem.

Tabii ki konuşurken, yazar mimiklerim işin salçası oluyor. En çok da salça kullanıyorum. Ağbisi ise, kızım sen ne anlarsın, kızım sen kitap okudun mu, kızım seni memlekete gönderirim gibi tehditlerle araya girip girip çıkıyor.

Ayşegül: **"Ben onlara üzülmüyorum, bu kadar kitap okuduktan sonra bir yazar, nasıl olurda insanlar hakkında bu kadar kötü düşünebilir. Kızı bir fahişe, oğlanı bir serseri çakal yapabilir?"**. Artık dayanamam.

Kamçılanmış yerlerimi bu iki adi salağa göstermem beni yaralar. Geçiştirici, yatıştırıcı cümleler kullanıp, onları mışıl mışıl yataklarına gönderdim. Ve bir daha pencereyi açtım.

Sabahın beşinde sokaklara haykırdım: Hey ordakiler, uyanın ve bu iki salağı evimden götürün. Onlara fıstıklı bir muhallebi ikram edin, tüm ideallerinden vazgeçeceklerdir. Oysa ben, Tanrı'nın insanoğluna çektirdiği tüm acıların peşindeyim. Bu yüzden ruhumu zehirden keskin, biberden acı kurutuyorum. Ben bir Spartaküs'üm, aç ve yoksul olan kelimelerimdir. Ben kelimelerimle savaşacağım. Kelimeler yumruğumdur, tarihimdir, halkımdır. Zavallı diye, uyuz uyuz gösterdikleri sümkürük kadar değer vermedikleri ben, burada oturacağım.

Yüreği, sesi, gülüşü, kardeşlerimi bu kelimelerimle bulacağım. Onlar deniz kıyısında gezinir gibi huzur veren dalgalar istiyorlar. Tanrım, bunlar batan geminin zırlayan fareleri. Onlara acımıyorum, onlar bir yazarla konuşmayı bilmiyor. Onlar Hindistan'ın Pakistan'ında yaşıyorlar. Hint sineması dünyanın en çok üreten sinemasıdır. Tüm filmler bir tek film gibidir. İyi-kötü, zengin-fakir, mutlu son. Bizim 60'lı yıllardaki filmlerimiz gibi. Hintliler tarihin derinliklerinden gelen gerçeği değiştiremeyceklerini anlayıp, ne yapalım, bari insanlara bir saatlik rüya, hayal, masal mutluluk satalım, diyorlar. Onlar çok sevmiyorlar. Beyaz perdede sever gibi oynuyorlar. Sonra insanları Sinbat'ın gemisine bindirip maviliklerin oyuncak düşmanlarıyla eğlendiriyorlar: İyi-kötü, zengin-fakir. İlk dönem Amerikan filmleri de modern bir insanı böyle büyüttü: Mutlu olacak mıyız, olmayacak mıyız? İyi ve kötü, mutlu ve mutsuz yoktur. Mutluluk insanın kendi icad etmek zorunda olduğu çabadır, yorgunluktur, didişmedir, koşuşturmadır. En iyi dövüşçülerdir en mutlu insanlar.

Mutluluğu soran insanlar asla mutlu olamaz, onları kimse mutlu edemez. Sorunlarıyla, sorularıyla, doğayla, kendisiyle kavga eden insanlar mutlu olabilir ancak.

Ben, modern dünyanın kibar bir hobisi olmak için, yemek masalarında ağızlarını şapırdatarak beni konuşmaları için yazmıyorum. Herkesin gizlediği, derindeki gerçek için, hergün bu gerçeği baştan çıkartmak için yazıyorum. İnsan ırkının, kuşların, arıların izini sürmek için yazıyorum...

Oyundaki çocuk, çakallaşıyor, kalleşleşiyor, yalan söylüyor. Ancak, kavgadan vazgeçmiyor. Kavgası süren insanların yalanları bizimdir, insanoğlunundur. Hazır mutlu son bekleyenler adi kültür böcekleri, kitap bitleri, siyaset fareleridir.

Gün ışıyordu. Usulca balkonun kapısının açıldığını gördüm. Ayşegül tüm konuşmalarımı duymuş, ağbisini uyandırmadan leylek adım yanıma geldi. Kulağıma: **Bak** dedi, **sonunda hiç değilse, gökyüzünde buluşabilirler...**

Kızı böyle yakından ve yalnız ve tanyeri vururken balkon demirine yaslamış kollarını. Bir şarap güzelliği sindi tenine. Bu güzellik için birkaç saatliğine fikirlerimden vazgeçebilirdim.

İçerden, yattığı yerden ağbisi bağırdı: **"Kızım öyle saçma şey olur mu, uçarak buluşacaklarmış!..**

Hayır, asla, ben bu şarapla sarhoş olmam. Bir kere daha kelimelerimi deneyeceğim. Oturdum, başı sonu olmayan, iyi-kötü olmayan romanlar yazdım.

Onlar hala mutlu olmak için cinleri kovalıyorlar.

Akşamsefası

Hindistan cevizi gibi, bu esmer kabuğun içinde,

DUYGU, BEMBEYAZ BİR SÜTTÜ...

Y.Z. ORTAÇ

ZAFER TEMOÇİN

ÇETİN ALTAN, "üç-beş kuruşa kapatılmış onca roman tefrikasının yaşamını kavurup kahretmiş çilesine, ne eski ne de yeni kuşakların şöyle göz ucuyla bakma gereğini dahi duymadıkları" MAHMUT YESARİ için, FETHİ GİRAY' ın 1942' lerde *"UTANCINIZDAN ELLERİNİZİ YÜZLERİNİZE KAPAYIN, MAHMUT YESARİ BEY GEÇİYOR BAB-I ALİ CADDESİNDEN"* gibi bir iki dize yazmaktan kendini alamadığını söyler.

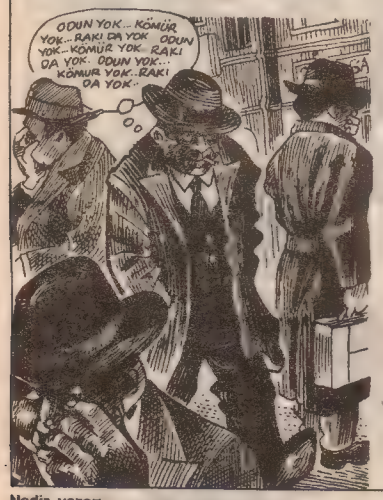

Eski Bab-ıali'den Birkaç Anı- MİLLİYET- 20 Aralık 1981

Nedir, yazarımız, kendisini ürküttüğü söylenen görüntüsüyle, okuyucu önünde hesaplaşmaktan çekinmez. BENİ NASIL TANIYORLAR yazısı, bu hesaplaşmanın fotoğraflı bir belgesidir.

Bir gazinoda, yanımdaki masada üç genç, yavaş sesle konuşuyorlar:

Bu "O" benim ve o gün daha çirkin ve daha yaşlı olmayışıma sevinmiştim.

Mahmut Yesari'ye 1944'de TİPİ DİNDİ romanının yeni baskısı için ödenen para, utançtan elleri yüzlerimize kapattıracak denli düşüktür.

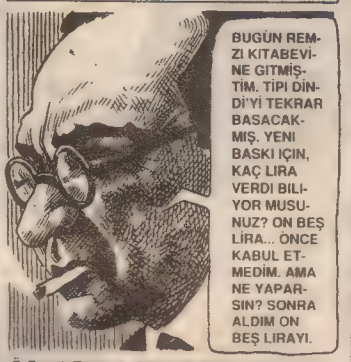

Ö.Faruk Toprak- DUMAN VE ALEV- S.128

YUSUF ZİYA'ya göreyse, Mahmut Yesari, yazı alışverişinde adeta aldatılmayı severdi.

Y.Ziya Ortaç- PORTRELER- S.179

Ama bildiğimiz bir şey varsa o da kendisinin uzun yıllar Mahmut Yesari'den uzak durduğu, ona ısınamadığıdır.

"SEVEMİYECEĞİNİZ KADAR ÇİRKİNDİ" der Ortaç, "BU ÇİRKİNLİĞİN EN ÇOK KENDİSİNİ ÜRKÜTTÜĞÜNÜ SONRADAN ANLADIM."

Yesari, aynı yazıyı, "korkusuzca" yayınladığı dört fotoğrafla süslemiş ve kendi imajıyla ilgili alaycı düşüncelerini belirtmekten de geri kalmamıştır.

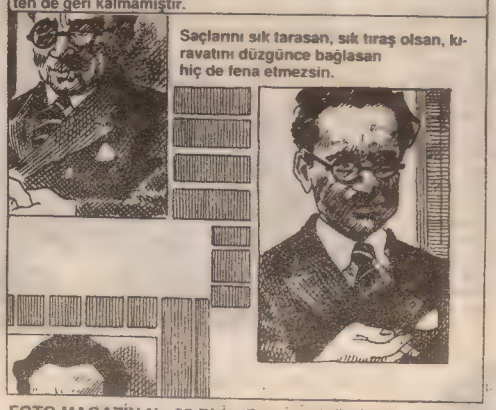

FOTO MAGAZİN-No.20 Birincikanun 1939- S.44-5-6-7

Bir başka yazısında da kendi yaradılış kusurlarını okuyucusuyla paylaşmakta hiç bir sakınca görmez:

(...) Gözlerimin sakatlığından başka, bir de yaradılış kusurum,(...) bir çekingenliğim vardır.
Kalabalık yerlere girmekten sıkılırım. Bana dikkat ve ısrarla bakılmasına tahammül edemem. Boylu, boslu, genç ve güzel değilim. Öyle olmayı da temenni etmiş değilim.

Ben bütün kusurlarıma rağmen, yaradılışına boyun iğmiş bir adamım. Hem, şikayet neye yarar? Kırk yıllık ömrümde, hilkatin mahluklarile uğraşamadım, halkatle mi uğraşabilirim?
Bir sanatkarın eserinden kim mesuldür? Eserin utanmak hakkı yoktur. Hilkat benden utansın. (...) Etle, kemikle övünecek bir yaradılışta olmamaktan da çok memnunum.

Gözlerin Dili- YEDİGÜN- No. 340- 12 Eylül 1939- S.12

vedat

"O hayvanlar herşeyi neden yaparlar? Raiting için!" Show TV'de yayınlanan "Yasak Arzular" adlı filmden (3.5.1996)

Yüksel Endeğer çocukluğunu anlatıyor

Beni ilk babam kandırdı! Küçücüktüm, **"İsim-Şehir"** oynuyorduk, J'den hayvana **"Jeyik"** yazmıştı. **"Baba o Jeyik değil, Geyik"** dedim, **"Sen bilmezsin, Jeyik de var"** dedi, kaptı 20 puanı. Ben yıllar sonra öğrendim Jeyik diye bir hayvan olmadığını.

Asıl darbeyi ise dedemden yedim. Beni gezmeye götürüp uçan balon almıştı. Nasıl mutluydum! Fakat o balonun uçan balon değil; alâlade-vasıfsız bir balon olduğunu elimden kaçtığında anladım. Hiç de uçmadı! Dedem üç kuruşun hesabını yapmış, ucuz olsun diye sıradan bir balon almıştı.

Bunları Yeni Yüzyıl'da da yazmak isterim.

Kanalların Göbek Adları

TRT-3: Werder Bremen Tv...
İnterstar: İn-Cin Tv...
Kanal D: Polis Akademisi Tv...
atv: Mahallenin Çiçek Babası Tv...
Number One: Dardanel Ton Tv...
Show: Kimselere Randevu Vermeyin Tv...
TRT-1: Ya Devlet Başa Tv...
Kanal 6: Ya Kuzgun leşe Tv...
Cine-5: Wanda Adında Bir Tv...
HBB: Has Bilgi Birikim..
(Doğrusu bu. **"Eyç-Bi-Bi"** diye okumak yalakalık değilse ne?)

Tele-Hikaye

Yalnız yaşıyordu adam, uyandırma servisini aradı, adını, numarasını verdi, **"06.30'da kaldırır mısınız?"** dedi. **"Tabii"** dedi santraldaki kadın, teşekkür etti adam. Görüşme bitti, uyudu adam. **"Eğer ayrılmasaydık, ben seni öpe öpe uyandırırdım"** diye düşündü kadın gözyaş içinde.

Şarkılar Neyi Söyler

* **"Aşkımı bir sır gibi/Senelerdir sakladım"** - Ya "senelerce sakladım" olur ya da "senelerdir saklıyorum." Durum bu.
* **"Gel yine sen beni ağırla/Günaşırı annene de uğra"** - Birisi "ağırlanacaksa" bir yere gidilmez, bir yerde kalınır. (İki günde bir anneye uğranması konusunu ise tam kavrayamadım.)
* **"Biraz da sus, kalbini dinle/Taşı kuşa atan sapandır"** - Bu doğru. Gerçekten de öyledir.

Afrika Şiirleri'nden

Horozlar öterken
Şapırdatır ağzını tembel adam
Yine gün doğdu der
Dönerken öbür yanına.
Yoruba Kabilesi

Çok uyurum gürültülü
Gıcırdar kapı ansızın
Şaşkın açarım gözlerimi
Başucumda bulurum sevdiğimi
Vızgelir ölüm bana
Akan Kabilesi

Kötü Şair TOLGA DUYARGA

kırcaali'de olup bitenlere
duyarsız kalan cemiyet
elbette feyz alamaz
ali kırca'nın sözlerinden!

* * *

ece ajandalarının
ece ayhan kitaplarından
çok sattığı ülkede
kültür var mıdır?

* * *

gençler **timurlenk** yerine
timberland markasıyla ilgilenirse
böyle olur işte!

* * *

ulus oy deposu
olarak görülüyorsa
ne yapsın
ulusoy firması?

* * *

o sole mio
o sole mio
ben söylüyorum!

"Film Adamlar"

Siyasal, toplumsal, ekonomik her gelişmeyi yorumlarken **"Biz bu filmi daha önce görmüştük"** diyenler, kanallarında aynı filmleri onlarca kez tekrarlıyorlar ya, ben de bunu hiç anlamıyorum. Aralarından birinin çıkıp, bir darbe sonarsında **"Biz bu on dakika arayı daha önce görmüştük"** dediğine ise hiç rastlanmamıştır.

OKU!

"...Küçük Nambalarda evlilik töreni yapılmaksızın kızla erkeğin birlikte yaşaması kabile törelerine ters düşen bir davranıştır. Erkek evleneceği kızın bakire olmasını ister. Eğer erkek, kızın babasına başlığı ödedikten sonra güvenilir kaynaklardan kızın daha önce başkalarıyla ilişkisi olduğunu duyarsa, kızın babasından başlık miktarını azaltması isteminde bulunur. Kızın bakire olmadığını duyan baba, kızın yaptıklarından utanç duyarak başlık tutarını düşürür. Zifaf gecesi karısının kız çıkmadığını gören koca, karısından bu işin sorumlusunu veya sorumlularını söylemesini ister. Sonuçta bu kişi veya kişilerin ceza olarak kocaya hediyeler sunmasıyla sorun çözüme bağlanır. Öte yandan erkek, kendi yakın arkadaşlarının yanında veya herhangi bir topluluk içinde karısının bakire çıkmadığını başına kakarak, onu utandırma yoluna gider..."

"Bir Demet Pasifik"
Nadir Paksoy
(Bağlam Yayınları)

Seri İlanlar

* Polaraid klip çekilir... **Mete Özgencil**
* **Seçkin ortamlarda bulunulur... Hıncal Uluç**
* Kiralık Dadaş verilir... **Ersen**
* Çılgınlar gibi eğlendirilir, neşe olayına girilir... **Hurşit Yenigün**
* Her tür popcuyla yakın ilişki kurulur... **Ertuğrul Özkök**

Tarihte O Gün

* "Sistem" anlamındaki "düzen" sözcüğünden yola çıkılarak, "Düzen-Düzülen" bağlantısının kurulduğu ilk kelime esprisi yapıldı. (22.4.1977)
* Bir aile faciasının haberinde, karı-kocanın düğün resmi, altına "Mutlu günlerinde" yazılarak Türk basınında ilk kez yer aldı. (19.6.1965)
* Türk Sineması'nda umulmadık şekilde, birdenbire zengin olan kahramanın paraları havaya attığı sahne, ilk kez çekildi. (7.7.1958)
* "Türkçemiz lastik gibi" lafı ilk kez edildi (10.4.1942)
* 70'lerdeki seks filmleri için "furya" lafı ilk kez kullanıldı. (11.9.1980)
* "Kovadis" başlıklı makale ilk kez yazıldı (3.11.1967)
* "Oral ilişki" yerine "Saksafon" demek ilk kez akıl edildi. (15.3.1973)
* "Hırçın futbolcu" lafı ilk kez kullanıldı. (19.1.1974)
* Bir televizyon programının sonlarına doğru, yönetmen sürenin azaldığını ilk kez işaret etti. (4.10.1976)
* Kasap girişlerindeki rengarenk ve tel tel boncuklar ilk kez görüldü. (10.12.1957)
* Beşiktaşlı Büyük Metin için "fule" lafı ilk kez kullanıldı. (6.11.1983)

özdomiroğlu

Akşamsefası

MERAKLISINA

Ümit Kıvanç

Pencereden bakıyorum ve şunları görüyorum: 1. Park Otel'in ucube harabesi, 2. Alman Konsolosluğu'nun vize kapısı önünde sıra olmuş ahali, 3. Altı katlı bir apartmanın çatısından aşağı sallandırılmış, bütün cepheyi kaplayan, dolayısıyla bütün pencereleri örten Fenerbahçe bayrağı.

Kara-gri Park Otel canavarı orada o tehditkâr haliyle, bir işgal kuvveti karargâhı gibi niçin duruyor? Nasıl böyle koruyabiliyor kendini? Miles Davis öldü, Emil Galip Sandalcı öldü, Kieslowski öldü, o hâlâ var! Bu canavar bir şey bekliyor, belli, ne bekliyor?

Yanıbaşında, sabahın köründen itibaren kuyruğa giren insanların onun gölgesi altında bunca önemli ne işleri var? Almanların kar kış iplemeden insanları açıkta sıraya sokup bekletmeleriyle o devâsâ işgal kuvveti karargâhının orada öylece durabilmesinin ilişkisi var mı? Yoksa sadece arkadaş mı bunlar?

Ya Fener bayrağı? Binanın bütün cephesini kaplamış. O apartmandaki herkes Fenerli mi? Onları pencereden dışarı bakmaktan vazgeçmeye ikna eden kuvvet nedir, nereden kaynaklanıyor? İnsanların neresine hitap ediyor?

Eğer Park Otel birkaç kat daha indirilir, üstü yeşillendirilir, bir park, bahçe, kocaman bir açık hava kahvesi v.b. yapılırsa bundan kim yararlanır, kim zararlı çıkar? Bir ülke vatandaşlarının, bir vakit neredeyse dünyanın merkezi sayılan, pek iftihar ettikleri şehirlerinin göbeğinde başka bir devletin temsilcileri tarafından açıkça aşağılanması, vatandaşların yöneticileri için sorun sayılır mı? Bu yöneticiler, sadece Park Otel'e değil, 4. Levent gökdelenleri, Akmerkez gibi şehirdeki hayat akışının ortasına lök diye hacet boşaltan şer odaklarına meydanı açmış olanlardan mı ibarettir? Park Otel'in sorumlusu Dalan, hâlâ itibarlı bir kişidir. Dalan aynı zamanda, Swiss Otel inşaatının Dolmabahçe Sarayı'nın konumunu bozacağı uyarılarına, bu sarayı "zaten" Ermeni mimarların yaptığını, dolayısıyla pek bir önemi olmadığını söyleyerek cevap vermişti. O zaman, önemli olan nedir? Dalan hâlâ itibarlı bir kişi olduğundan mı, TC vatandaşları Alman Konsolosluğu nezdinde itibarsızdır?

Yoksa, metrelerce kumaş alıp bütün pencereleri örtmeye yolaçan, bir itibar arayışı mıdır? Yöneticilerin hayatımızda bir itibar artışı sağlamasından umudu kestiğimiz için mi futbol takımlarımızı hayatın eksenine yerleştiriyoruz? Ne de olsa onların bize en azından birkaç haftada bir göğsümüzü kabartma imkânı verdiği kesin. İşin "Fe-ner-bah-çe şam-pi-yon!" kısmından bahsetmiyorum, bu konuda öyle uzun boylu sebepler falan aranmaz; sloganın ilk bölümü zihnimi kurcalıyor: "A-li-Şen-başş-kann" faslı. İnsanların, mâlûm tâbirle "politikacıdan soğumakta" ne kadar haklı olduğuna itiraz edilebilir mi? Ama o zaman şuna da cevap isterim: Ali Şen'ler, Selim Soydan'lar, Şadan Kalkavan'lar, vize kuyruğuna mı yakışır, üstüne yıkılan yedi katı tekrar çıkılmış ve bizlere kapalı, "onlara" açık bir imtiyaz tatma mekânı olarak düzenlenmiş bir Park Otel'e mi? (Umarım Fenerliler şu anda bana haklı olarak bozulsalar da muradımı anlıyordur; pencereleri sarı-kırmızı bayrak örtseydi şimdi Adnan Polat'lar, Ergun Gürsoy'lar diyecektim.) İtibar deyince, futbol âleminin egemenlerinin bize sağlayacağı herhangi bir kırıntı var mı?

Gelelim çuvaldız kısmına. kendi sürmediğimiz toparla kendi atmadığımız gollerin kucağımıza bırakıverdiği hediyeler Alman konsolosluğu'nda doğru dürüst muamele görmemizi sağlayabilir mi? Park Otel heyûlâsı bütün gün bize bu ülkede söz ve kuvvetin hakiki sahiplerinin kimler olduğunu hatırlatarak şehre dehşet saçarken, belki de en doğrusu, apartmanların cephelerine tepeden aşağı bayraklar asıp dışarıyı hiç görmemektir...

FENER'LE İLGİLİ NOT: Bu yılki Fener takımı, oynadığı futbolla şampiyonluğu Trabzon kadar hak etmiş bir takımdı. Ayrıca, gidip o hayatî maçta, herhangi bir numara da olmaksızın Trabzon'u yenmiş olması bile bu hakkı ona verir. Takımı da taraftarı da kutluyorum. Keşke bu iş "her yol..."cu ve güce tapınmacı Ali Şen ekolünün bir başarısı olarak tecelli etmeseydi... Bu yılki şaibeli maçlarda çarkların sadece Fener lehine döndüğünü pompalamaya çabalayan öbür büyük takım camialarını da nefretle kınıyorum. İsteyenlere, Beşiktaş-Samsunspor, Galatasaray-Gençlerbirliği ve başka bir dizi maçtan enstantaneler bulabilirim.

BİR DOSTU ÖLÜ GÖTÜRME

Boş bulunup gülersen
Bir Ölünü görünce
Ocağa Tütsü atarsın
Pencerene sürme çek

Ölünün Babasıyla
Uzunca bir Rakı iç
Anmadan eski günleri
Bırak biraz Ay doğsun

Dört arkadaş bir olup
Tahta kutu içinde
Ölünüzü götürün
İncirlerin altına

Dönersen ıslık çalarsın
Yol uzun, Su karanlık
Otur bir çardak altına
Bırak biraz Yağmur yağsın

(1979)

ERGİN GÜNÇE

Akşamsefası

Yakacık Sanatoryumu'nda geçen günleri, Yesari'nin en iç burkucu yapıtı YAKACIK MEKTUPLARI'nı kitaplıklarımıza kazandırmıştır.

Zaten,"romanı hayatın aynası" olarak benimseyen Yesari'nin, tüm yaşadıklarını kağıda dökme çabası içinde olduğu da bir gerçektir.Belki, yaşamındaki zorluklara, sıkıntılara, darbelere, Ortaç'ın "yazı alışverişi çözümlemesi"nde olduğu gibi adeta severek katlanmış, bunları okuyucusuna anlatarak gülmüş ve biraz da öc almak istemiştir.

Bu odaktan bakıldığında,-her ne kadar önce romancı, sonra oyun yazarı, en son öykücü olarak anılsa(?) da- dergilerde çıkan "gerçek yaşam öyküleri" ayrı bir önem taşır.Bu gün kiralık ev arasa, yarın onu bir dergide okuyucusuyla paylaşır.Aşık olsa, terkedilse, hastalansa... Tümünü okuyucusuna anlatıp gülmek ister.

VAKİT VAKİT İÇİMDE GARİP BİR SEVİNÇ UYANIYOR. İSTANBUL BASIN KURUMU'NU, BU FAKİR HALİNDE, CENAZEME GÖNDERECEĞİ ÇELENGİN MASRAFINDAN KURTARACAĞIM İÇİN, ADETA VİCDANİ BİR HAZ DUYUYORUM.

Ne var, 7 yıl sonra, 16 Ağustos 1945'de , 50 yaşındayken ikinci kez konuğu olduğu Yakacık Sanatoryumu'nda Basın Kurumu'nu çelenk masrafından kurtaramaz .

50 yaş, bizlere bu dünyadan göçmek için biraz erken gelebilir. Oysa yazarımızın yerküremizde öyle uzun süre kalmak istemediğini de kendi sözlerinden anlıyoruz. Yer, son demlerini sürmekte olan Ahmet Rasim'in sofrasıdır.

YARIMAY-
1 Mayıs
1938

Onun belki de tek kusuru, Ömer Rıza Doğrul'un da pek doğru tahlil ettiği gibi,

Bu kusuru. Yesari'nin elli yaşındayken ve vakitsiz sayılacak ölümünde başlıca amil oldu.
AYLIK ANSİKLOPEDİ- 1946- Cilt 2- S.512-13

1311 senesinin nisanının 23'üncü günü(5 mayıs1895), yani Hızırilyas sabahı, büyük teyzemin Emirgan'daki yalısında dünyaya gözlerimi açmışım. Ve ben doğarken, Beykoz'daki şişe fabrikasının düdüğü sabah, işbaşı düdüğü çalıyormuş.
Fabrika düdüğü, işçileri işbaşına çağırırken, bir Hızırilyas sabahında ve misafirlikte dünyaya gelmek.
Doğduğum günden beri değilse de, küçük yaştan beri çalışmıya başladım ve gözlerimi açar açmaz kulaklarımda çınlayan işbaşı düdüğü hala paydos çalmadı... Ve misafirlikten kurtulamadım. Yer, yurt sahibi olmıyan göçmen kalmadı, ben hala yurt sahibi olamadım. Fakat, Hızırilyas sabahı, dünya bahara girerken doğduğumdan mıdır nedir? Neşemi hiç kaybetmedim.

Neşesini kaybedip kaybetmediği bilinmez ama, bir Bektaşi Babası'na yapacağı bir gecelik ziyarete dahi ancak " kendini bir gün sıkıp iki üç günlük iş yedekleyerek" gidebildiği düşünülürse paydos borusunun "Cümbüşlenme" zamanlarında bile çalmadığı görülebilir.

BOŞ CÜVARA PAKETİNE YAZILMIŞ NOTLAR

Hayat yenice üstümüze üstümüze gelmeye başladığı vakitlerde sahneye çıkar cüvara.. Yaş onbeş, onaltı, bilemedin onyedidir.. Damarda kan hiperaktif.. Hormonlar Şeytan Rıdvan'ımsı.. Saha fitbola müsait.. Okul tuvaletinde tek cüvara, öpüşe hasret dudaklarda tek tek dolaşır..

Hadi lan dana, elli saattir sende be! Hay mına koyiim içiceen cüvaranın emi! Sitip atmışsın filtreyi!

Tamam ya, çene yapmayı bırakın da iki fırtçık çekelim şundan. Şinci zil çalcak..

Gelgeliniz, her okulda fena dayakçı bi hoca vardır.. Ve bu genellikle müdür yardımcısıdır. Müdür yardımcısı tuvaleti basar.. Şahane dayak yenilir.. Dallama ne sıkı vurmuştur.. Gulak fena acıyodur..

Derken aşk selamun aleyküm der.. Sevilir, sevilinir.. Adeta yürek hamuda kalkmıştır.. Yaşamak ne güzeldir. Fekat, ansızın gidiverir sevgili hıyarı.. Bakanlar Kurulu'nun 86/10911 sayılı kararıyla zararlıdır dediği cüvara, **Yakanlar Kurulu** kararıyla başköşeye oturtulur.. Durmaksızın yakılır gidenlerin ardından, **ağıt gibi**..

El ayak tutmaz puştumsu gecelerde elimizden tutanımız olmuştur gayri.. Gözyaşı katığıdır.. Yaraya tütün basmaktır.. Yar'dır cüvara.. Ama işin sonunda, **Benim sadık yarim kara topraktır**, olmak da vardır.. Zararlıdır.. Ziyanlıdır..

Gayri sevgili mektubu kutsallığında cebimize yerleşmiştir.. Gayri o hep hep vardır.. Mesela kızının öldüğü gece amcamın ağlayarak ikibuçuk paket cüvara içtiğini bilirim.. Eminim ki o amcam, kızının doğduğu gün de en az bi o kadar cüvara içmiştir, sevinçten.. Yani, iyi günde de bizimledir, kötü günde de.. Doğumda da, ölümde de.. Bu ne menem şeydir böyle?.

Kimse içinden geldiği için cüvaraya başlamaz.. Başlangıç mutlaka ama mutlaka yakın arkadaş sayesinde olur.. **Her başarılı erkeğin arkasında bi kadın; her gırtlak kanserlinin arkasında bi arkadaş vardır..**

Habire yakarız onu.. Habire yakınırız ondan.. Habire yakarız onu.. Habire yakınırız ondan.. Habire yakarız onu.. Habire yakınırız ondan..

Vakit gelir, "Bırakıcam lan bu illeti" olunur.. **"Eğer bi daha içersem cümle alem miksin beni ulayn"** diye yeminler patlatılır.. Az geçer, dayanılamaz.. Pat, yakılır bi cüvara.. Alem; "Hadi büyüklük bende kalsın" der ilişmez..

Bizzz mizahçılar için de önemi fena çoktur.. Acı, mizahçıyı hamile bırakır.. Mizahçı komiklik doğurur.. Doğum sancılı ve kanlı geçer; **cüvara tampon**'dur..

Küçümsenmeyecek şekilde kimlik tespitidir(!).. Bana cüvaranı söyle, sana kim olduğunu söyleyeyim.. Örneğin: Enteller Gısa Gamel, mağandalar Malbuş, Hizbullahçılar Monte Garlo, yasadışı Tamil Gerillaları Maltepe içer..

Nasıl ki şapkasız Süleyman Demirel olmazsa, cüvarasız da çay olmaz (Tiryaki Hasan Paşa için tabi)..

Yaşam mahsülleri ofisinin cillop hüzünleriyle tekme tokat dövüşürkene, sözde efkâr kovandır.. Aynı zamanda damımıza da koyandır.. cüvara..

Tiryaki için yemekten sonra bi cüvara mı da iyidir, yoksam Akai mi da iyi?.. Sormam bile hata di mi?.

Zaman taksimetresidir cüvara.. Şu ömür kaç cüvara içimidir ha?.

Sonuç olarak, çok orispi çocuğudu bu dalga.. Adamı osurta osurta öldürür.. Ne demek, atın ölümü arpa vasıtasıyla olsun?. Çok ayıp, çook!. Gurbanınız olam bırakın şunu.. Harbi diyorum ya.. Bakın ben içmiyom artık.. Anlaştık mı?. Dişlerimiz sararmasın, şeker de yiyebilsinler..

MESUT CEYLAN

Sırtladık çantamızı, gidiyoruz. Dünyada hala su, güneş, toprak, ağaç ve gökyüzü var. Mayıs'da kiraz yedik, Haziranda dut yiyeceğiz. Temmuz karpuz, Ağustos üzüm, Eylül Marmara Adası... Ekim'e ve hüzün aylarına daha çok var. Öküzlerin, köpeklerin, atların, eşeklerin, arıların, sineklerin, ayıların, tilkilerin, tavşanların, sincapların habitatları ile kendi Habitat'ımızı ayırmıyoruz. İçiçeyiz ama ayrıyız ve beraberiz, "bir fidanın güller açan dalıyız." AMA BİZİ SÜSERSE ÖKÜZ HAKLIDIR. Çünkü, insanın, Öküz'ün Habitat'ına girmeye, onu şişlemeye, öldürmeye hakkı yoktur, diyoruz. Kimsenin kimseye kuvvet kullanmadığı bir dünyaya doğru barış içinde yürüyoruz.

Birinci Dünya
ŞAMREL
Şampiyonası
16 Haziran 1996 Pazar
Mudurnu Deresi

GİT Şamrelspor bizi arayan ilk 20 kişiyi Şamrel Şampiyonası'na götürüyor. Tel: 251 42 44- 251 57 54

Lüks kağıtlı dergilerin pahalı jeeplerle, yatlarla, özel uçaklarla turlayanların değil, tabanvayla, tornetle, şamrelle, bisikletle dünyayı gezenlerin gönül eyleyenlerin üçüncü hamur dergisi.

Mayıs sayısı bütün satış noktalarında

Akşamsefası

Foto Magazin NO. 9 ikincikanun 1939

Biz de yelkenlerimizi açıp, üçbeş kuruşa kapatılmış roman tefrikalarının yaşamını kavurup kahretmiş çilesine ne eski ne yeni kuşakların şöyle göz ucuyla bakma gereğini dahi duymadıkları Mahmut Yesari'nin dünyasına doğru küçük bir yolculuğa çıktık. Nasıl 5 Mayıs 1995'de 100. doğumgününü unuttuysak, 16 Ağustos 1995'de de 50. ölüm yıldönümünü öylece unuttuğumuz için de bu yolculuğu sizlerle paylaştık. "Anlatıp gülmek biraz da bellekle-rimizden öc almak için..."

Zafer Temoçin

ZARFA MEKTUP

Güzel Zarf
Seni yüzüne karşı övmek isterim,
gittiğin yerlere, taşıdığın sözcüklere de
övmek isterim, seni elinden düşürmeyene de.
Fakat önce senin tarafından bağışlanmak dilerim.
Başlığı seninle 'zarif' olan bu mektubu yazmak
yakışık almaz ama, bilesin ki haksızlık var, ve
sürüyor. Ben dahil çoklarımız kendi kusurlarımızı
işlemekten geri durmazken, seni küçümsemeyi,
sende hata bulmayı ve şu sıkıntılı sessizliğimize bile
seni sebep göstermeyi haksız bir alışkanlık
haline getirdik. Zarfa değil, mazrufa bakılırmış!
Seni çocukluğumda tanısaydım ve mazrufun ne
demeye geldiğini bilseydim, bütün sorular gibi
benim sorumun da şaşkınlık taşımasına hiç
aldırmaz, sorardım:
Zarf niye var öyleyse?

Zarf niye var öyleyse?
Sormadım, çünkü sonra öğrendim: Zarfı
mazruftan ayrı tutmak istiyorlarmış meğer!
Zarf nasıl olursa olsun, yeter ki mazruf iyi,
sıkı, ağır, etkili, tamam, fazla olsunmuş!
Olmadı, zarfsız mektuplar yollamayı da bilmediler,
olmadı, zarfı da önemseme diler, bir mektubu bir
şeye benzetemediler, ne zarf kaldı ne mazruf.
Böylece hayatın mektup çağı da kapandı.
Yazacakları bir şey de kalmadı. Oysa,
bir mektubun içi nasıl da giderdi
zarfın üstündeki güzel adrese.
Kötülük nasıl yazılır, bilmem ama,
iyilik iyi yazılır,
güzellik güzel yazılır,
zarf zarif, mektup adam gibi yazılır.
iyiliğin, güzelliğin, zerafetin pulu
böyle birikir, böyle saklanır.
Zarf mektubu müsveddeden kurtarır.

Mektup, tendir. Pul, ruhtur. Zarf, gömlektir.
Ben gömleği kalbe en yakın diye sevinçle giyerim. Hele yaz gömleğini giydiğim zaman, sanki bir 'çocuk kalbi'yle yaşarım. Bir mektubu zarfa koyduğumda da, hele güzeller güzeli, incelikte üstüne yok, uzun boylu, temiz yüzlü bir zarf olursa, o mektup 'Yaz Mektubu' olur ki, üstüne adres yazmak bile fazla olur. Yazın adresi olur mu? Yaza yazıla her mektup.

Mektubu zarfa atan, zarfı da
üstümüze atar. Yollansa da, yollanmasa da
mektup atılmaz.
Mektubu atmayın, zarf üzülür.
Zarf üzülürse, pul alır başını gider.
Mektubunuz fail-i meçhul olur,
kim yazdıya gider.
Mektubunuz kim yazdıya gitmesin,
zarfı incitmeyin, zaten çoğu kez
mazruftan hayli yaralanıyor zarf,
utanıyor, yüzü kızarıyor, hicap duyuyor,
ne var ki ağzı sıkıca kapatılmış ve
bir bakıma susturulmuş olduğu için,
dili var ağzı yoklardan biri olarak
katlanıyor mazrufa.

O zarf ki elden ele dolaşsa da
içindekini ele vermez, açık bile
olsa mektuptaki sırları taşır.
O zarf ki ben seni de onunla sevdim,
zarfını da, mazrufunu da sevdim.
O zarfın pulu olmak için bütün
mektuplarımdan vazgeçiyorum:
Zarf isen, pulun olurum.

ZARF

Zarf içinden geçenleri / Zarf içinizden geçenleri
anlatmaya başlarsa / yazmadığınızı anlarsa
kimseye gönderilmez / kime gideceğini bilemez
gurbetten başka / kalır yarı yolda
Zarf kadar içli mektup yaz bana

HAYDAR ERGÜLEN

FEYHAN GÜVER

Biz bir gün pamuk prensesken ve kralın üç oğluna inanırken (büyüğü onun, ortancası senin, en kara saçlısı benim).....

..... Akıllı uslu kızlardık...

Hoyrat sevmelerden koruyabilirdik daha liseli mektuplarımızın son sayfalarında **kendi ellerimizle** oklar sapladığımız ve kırmızı kuru kalemle boyadığımız kalplerimizi... Sarıp sarmalayabilirdik nikahlı patiska çarşaflara... Hatta, kırmızı kurdelelerle üzerine fiyonklar yapardık... Ya da çengelli iğnelerle tuttururduk acıtmadan... Biliyoruz, bunu yapabilirdik...

ama ruhumuz çingeneydi...

Aklıbaşındalığımızın özenle örülmüş demir çitlerinden hopadank atlayıp firar eden düşlerimizi uçuk pembelere, mor eflatun çiniğnelerine, uslu mavilere peşkeş çekip naftalin kokan karanlık sandıkların en kuytu köşesinde küflenmeye bırakabilirdik... O zaman belki gidip bile bile - isteyerek - kirpiklerimizin arasından ayıklayabildiğimiz en iri, en kara dikenleri ellerimize batırmazdık...

Hep yarım bırkılmış heyecanlarımızı bohçacı çingenelerin kirli kara ellerine ve ucuz amerikan bezi torbalarına yükleyip bakla fallarıyla yanyana yolcu ederken hiç yolculuğa çıkaramadığımız ruhlarımızı kızlık kanımıza buladık boydan boya... Hem de **"aferin"** beklemedik...

Hem aferin beklemedik, hem de ilkokul defterleri arasına tırnağımızla düzeltip koyduğumuz tiril tiril parlak çikolata kâğıtları gibi özenle koruduğumuz gönlümüz kanleri **"cavvv"** diye kopuverirdi... öyle çok kopardı ki cavcavların yeri göğü inleten sesleri yağmurlu günlerde bile dinmezdi...

Sonra o yaldızlı çikolata kâğıtlarını yırtıp attık... Ne zaman attık, ne zaman saklamaktan vazgeçtik, hiç belli değil, ama sayfaları açarken yapraklar arasındaki şıkırtılı sesi hiç kulaklarımızdan gitmedi...

Bilirdik **"yağmur yağmayınca toprak kokmazdı... Toprak kokmayınca da başımız dönmezdi"...** Böyle bilirdik... Hem yağmurlar yağmadı, hem de başımız döndü... Ve hem de midemiz bulandı...

Akıllı uslu kızlardık... Sonra işte.....

Akşamsefası

Yılmaz

BİLDİĞİN GİBİ DEĞİL

bizi bilirsin
avuçla su içmeyi
marifet biliriz,
yenilmeyi bir de
kendi sahamızda..

bizi bilirsin
saçımızı ıslatmayı
fiyaka biliriz,
limonla!.
tesbih yaparız
düş kırıklarından..

bizi bilirsin
ağzının içinde
oturmak isteriz
ve rutubetin
en yakıştığı yer biliriz
ağzını..

bizi bilirsin
yaşamak biliriz,
vademiz dolduğunda
avuçlarına gömülmeyi

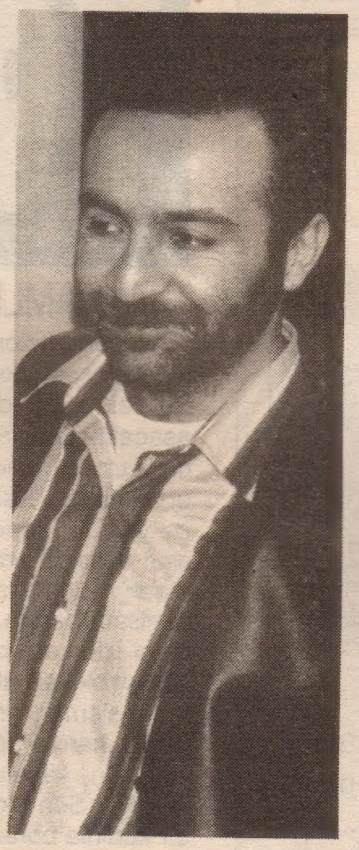

İzmir-İst. Ocak '96

YAZAMAK İÇİN

mevsim dışı sarışın bir kederdin
soğuk yalnızlıkta..
Sayfiye hanımın
tembel düşlerine
ve çıplak ayakla
betona basıyordu yaz..

bense paslanmış bir keyifle
hayatımı yazamak istyordum
sensizliğe
gül buğusu bir edebiyat
arıyordum

her tanışmada
bir "memnun oldum" öldüren
devrik katillerdik hepimiz
ve sen
fail-i yaz bir cinayettin
o maktül yazlık akşamında..

ören haziran '95

Erdoğan

GEÇMİŞ ZAMAN OLUR Kİ, HAYALİ KÜÇÜK ALİ!..

Refik Erduran ile Ertem Eğilmez'in çıkardıkları TEF mizah dergisinin Bab-ı Âli yokuşuna bakan büyük odasındayız. Zaten başka odası da yok! Odada, Ali Ulvi Ersoy, Ferruh Doğan, Altan Erbulak, Firuz Aşkın, Suavi Süalp, Çetin Altan ve hatırlayamadığım birçok arkadaş.

Birden bire odanın kapısı hızla açıldı. Ertem Eğilmez avaz avaz içeri daldı:

– Çocuklar!.. Yeni Melek sinemasının fuayesini kiraladım!.. Nefes nefeseydi, masasına geçip koltuğuna yaslandı.

– Artık kendi yerimiz oldu.. Hiç kimse sağda solda o meyhane senin, bu meyhane benim diye dolaşmayacak, yenen içilen, başka yerlerdeki fiyatların çok altında, bedava gibi olacak mesela, yarı fiyatına filan, tamam mı?

Hepimiz dört köşe olduk, dergimizin içkili bir mekanı olacaktı!.. Ertem:

– Paramız olmayabilir, yazdırıcaz, pusulaya bir imza kâfi, paralar daha sonra çıkan karikatürlerden kesilecek, tamam mı? İlerde yüzde hesabıyla oraya hepimiz ortak olacağız!..

Bu sırada odaya Yaşar Kemal girdi:

– N'oluyor lan, kavga mı var! Sesiniz sokaklardan duyuluyor.

Ertem bir çırpıda Yaşar Kemal'e her şeyi anlatıverdi. Yaşar Kemal:

– Hadi kalkın gidin yere bi bakalım, deyince hep beraber ayağa kalktık. Arabalara atladık, doğru İstiklal Caddesi ve Yeni Melek sinemasının dar yoluna daldık. En arkadan ben geliyordum. Yaşar iki de bir dönüp bana bağırıyordu:

– Yürüsene ulan topal!.. Yürüsene ulan topal!..

Ben onlara yetişmeye çalıştıkça onlar pergelleri daha da açıyorlardı.

– Yürüsene ulan topal!.. Yürüsene ulan topal!..

Bu arada bir çocuk, kolunun altında bir demet ilan önüne gelene dağıtıyordu. Bana da bir tane uzattı, aldım baktım. "Raj Kapor"un "Kör" filmi Türkçe sözlü, Hintçe şarkılı yazıyordu. Ben kendimi zorlayarak Yaşar Kemal'in yanına geldim. O beni arkada zannediyordu, yine kalın ve bed sesiyle:

– Yürüsene ulan topal! diye bağırdı. Ben de:

– Yanında yürüyorum, derken o ilanı eline tutuşturuverdim.

* * *

Geçen günler içinde açmayı düşlediğimiz yerimizin adını nihayet bulduk: **Nuhun Gemisi**. Dergimizdeki işlerimizi bitirir bitirmez, hepimiz soluğu Nuhun Gemisi'nde alıyorduk. Her karikatürcü arkadaş duvarlarda, sütunlarda kendilerine bir yer bulup karikatür yapıyorlardı. Bu yer kendi yerimizdi, tabii ki bu yeri en iyi şekilde güzelleştirmemiz gerekiyordu. Her zaman olduğu gibi, her işin en zoru bana verildi. Tam girişin sol duvarına boydan boya, aşağı yukarı 1.5 metre+2.5, 3 metre boyutunda, hem de yağlı boya ile Nuhun Gemisi'ne giren hayvanları yapıyordum. Hiçbir canlının hatırı kalmasın diye neredeyse mikropları bile çizecektim, biraz görebilseydim.

Çalışmamı bir masanın üzerine çıkıp sürdürüyordum. Bir gün Ertem Eğilmez, Said Faik, Özdemir Asaf, Yaşar Kemal, Nuhun Gemisi'ndeki çalışmaları izlemek üzere gelmişlerdi. Uzun uzun çalışmalarımızı izlediler. Bir karikatür sergisi gibiydi... Tekrar benim çalışmamı izlemeye başladılar, ortam çok sıcaktı, şakalaşmalar, takılmalar girla gidiyordu. Bir ara kapı açıldı, içeri Turhan Selçuk girdi. Ertem:

– Oooo!.. Kimi görüyorum! Yahu, nerelerdesin Turhan? Bak sizler için burayı açtım, bütün arkadaşların bak neler yapıyor. Şu Eflatun'un yaptığına bak. Bu yapılacak iş mi? Adam bir aydır gece-gündüz şu masanın üzerinden inmiyor, şuraya bak. Binlerce hayvan, adam neredeyse yerimizin güzel olması için kendini öldürecek.

Hadi.. Sen de kendine bir yer bul da, oraya çiz...

Turhan:

– Ben çizdiğim karikatürümün basılmasını isterim! dedi.

Ben de artık dayanamadım:

– Turhan yere çizsin! dedim.

EFLATUN NURİ

Kokoreç Şiiri

Beyoğlu'nda kokoreçi Şampiyonda yiyeceksin
Üstüne bir ayran içip Şükür Allah diyeceksin.
Kokorecin damak zevki Şampiyonun hüneridir.
Bunu böyle bileceksin. Bunu böyle bileceksin

Mide gibi bir organa hiç eziyet edilir mi
Kokoreç ve midye tava her tarafta yenilir mi
Vatandaşı Beyoğlu'nda bir Şampiyon bekleriken
Kokoreci yemek için başka yere gidilir mi

Cevdet Zanbay

SAYI: 3... 24 MAYIS 1996 CUMA

SAHİBİ: ŞİMERA YAYINCILIK adına: Mehmet ÇAĞÇAĞ
Yayın Yönetmeni: Metin ÜSTÜNDAĞ
Yazı İşleri Müdürü (Sorumlu) : Kutlu ESENDEMİR
Öküz'e saman ve su verenler: Altay MARTI, Aslan ÖZDEMİR, Atilla ATALAY, Bahadır BARUTER, Bahadır BOYSAL, Can KOZANOĞLU, Can YÜCEL, Can BARSLAN, Cezmi ERSÖZ, Derya SAYIN, Devrim SEVİMAY, Eflatun NURİ, Ender ÖZKAHRAMAN, Ercan AKYOL, Erdal BELENLİOĞLU, Ferhan ŞENSOY, Fikret BEKLER, Gani MÜJDE, Gürcan TÜRECİ, Halil TURHANLI, Haydar ERGÜLEN, Kemal GÖKHAN, Kutlu ESENDEMİR, Lütfü OFLAZ, Mehmet ÇAĞÇAĞ, Mesut CEYLAN, Mesut KARA, Metin ÜSTÜNDAĞ, Murathan MUNGAN, Muhsin KIZILKAYA, Musa KART, Nihat GENÇ, Orhan KOÇAK, Orhan PAMUK, Ömer LAÇİNER, Sezai SARIOĞLU, Sunay AKIN, Tuncay AKGÜN, Tuncel KURTİZ, Tuncer ERDEM, Ümit KIVANÇ, Vedat ÖZDEMİROĞLU, Yavuz TARAN, Yasin ADIYEKE, Yıldırım TÜRKER, Yılmaz ERDOĞAN, Zafer TEMOÇİN **Sayfa Sekreteri:** Aydın ŞAHİN, Ali Ekber USLU **Bilgisayar Tasarım:** Murat YÜCEŞAN- Cebrail OKÇU **Satış:** Cüneyt AYDIN **İşletme:** Orhan AÇAR **Halkla İlişkiler:** Suzan ÇARK **Muhasebe:** Yaşar AKŞAHİN **Bina Görevlisi:** Yasin ADIYEKE **Tel:** 251 42 44 - 251 57 54, **Fax:** 251 52 67, **Basla:** Basmat **Dağıtım:** Yay-Sat, **Adres:** İstiklal Cad. İmam Adnan Sok. No:20 80800 Beyoğlu/ İSTANBUL

Akşamsefası

mutlu hayat albümü

met üst

bin dokuz yüz eski yıllar'dan bayram ve yılbaşı tebrik kartları üzerine ayaküstü yorumlar haftası

mutlu aile tablosu pikap dinliyor.. bir şarkı en az bir yıl idare edebiliyor henüz

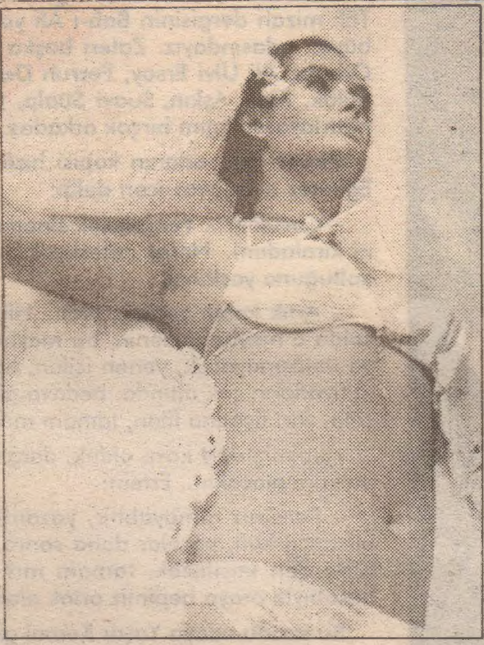

müjde ar..her genç erkeğin rüyası.. tamam da.. bu kartı kim kime, neden, niçin, nasıl gönderiyordu acaba.. arkasında ne yazıyordu: "sevgili babacığım mubarek kurban bayramınızı kutlar, ellerinizden öperim".. (hay allah, kartlar da karışıyordu herhalde)

keklik ve gül.. gül ve keklik.. düz ova

kim bilir, kim, bu hanımefendi.. hangi adreslere hangi niyetlerle, zarf içinde gitti.. poz verirken, birgün bayram veya yılbaşı tebrik kartı haline dönüşebileceğini biliyor muydu acaba.. öldü mü, kaldı mı.. hâlâ kartları hayatta..

şeyedi YORUM

"ŞEYEDİ'LER ve YORUMLARI"

BAYRAMLIKLAR GİYİLMELİ Mİ?..

Avucuna kolonya döküldüğü zaman gergedana dönüşen o kısa boylu adamı tanıyorum ben... Bir salı günüydü ve evinin duvarına bir tablo asacaktı. Duvara çiviyi çaktıktan sonra tablo almayı unuttuğunu farketti... Zaten çivi çakmayı da unutmuştu... Kaldı ki o gün salı değildi ve bir evi de yoktu... Kendini, kendini doğalgaz düşüncesine alıştıran ama apartmanda aidatlar toplanamadığı için kazanı değiştiremeyen birisi gibi duyumsadı birden... Gözleriyle naylon poşet hışırtılarını izlerken, burnu, masaya vuran parmak tıkırtısı kokuları alıyordu... Aynı anda olduğundan fazla şişman görünen bacak kısımlarını aşağıdan yukarıya doğru bandajlayarak tedaviye çalışmanın, yaşam kadar anlamsız olduğunu düşündü... Son aldığı ilacın yan etkisi dışında, hiçbir kadınla beraber olmak istemiyordu artık...

Aaaaaaaaaaaa... Aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa... Aaaaaaaaaaaaaaaaaa... Aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa...

O gece rüyasında duvarlara yapıştırılan şarkıcı afişlerine karalanmış bir bıyık olarak gördü kendisini... Uyandığında dayısının oğlu yanındaydı ve kendisine bakıp, bir kola kutusu gibi gülüyordu. Yani gülmüyordu... Ancak, tamamen uyandığında dayısının oğlu sandığı şeyin aslında 40 tonluk bir üretim açığı olduğunu gördü... Ayrıca bir şeyi daha farketti... Sağ elinin başparmağı yerinde, sol elinin başparmağı duruyordu... Garip bir durumdu bu... Sağ gözüyle sol gözü de yer değiştirmişti... Kulakları, elleri ve bacakları da öyle... Neyse ki, solak olmanın dışında pek birşey farketmeyecekti...

Bu küçük ayrıntıların dışında asıl sinirini bozan şey, şu sessizlikti... Öylesine sessizdi ki içerisi, tırnaklarının uzarken çıkardığı sesleri duyabiliyordu... Şu anda yapılacak tek şey düşünmekti... Ama vazgeçti... Çünkü dünyada o kadar çok insan düşünemiyordu ki... Onlar düşünmezken, kendisinin düşünmesine utandı... Tüm bu insanlar için bir konser düzenlemeye karar verdi... Elde edeceği gelirle, kendi kendisine yemek yiyebilen, en az yirmibeş kelime konuşan ve çağrıldığı yöne doğru bakabilen bir murahhas üye alacaktı...

Evde bir, murahhas üye beslemek iyidir... Sevimli ve sahiplerine sadık olurlar... Halının üzerindeki pirelerle oynarlar ve gazetelerin televizyon eklerini yiyerek beslenirler...

İşte bu kadar... Avucuna kolonya döküldüğü zaman gergedana dönüşen kısa boylu bir adam mı olmak iyidir, yoksa cuma parodilerindeki esprilere gülen bir adam olmak mı?..Eğer ikincisiyseniz suç kimin?.. Sizin mi, yoksa toplumun mu?..

CAN BARSLAN

Akşamsefası